

DRAUGAS

PERIODICALS
January 06, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIO - JANUARY 06, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-05-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 4

Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Los Angeles BALFo skyriaus šventė. Ruošiasi švesti Lietuvos laisvės sukaktį.

2 psl.

Žvilgsnis į kitus pasaulius. Kasdien padaryk bent vieną gerą darbą.

3 psl.

Senasis palangiškis nekeikia likimo. Paaugliai prasčiau numato pasekmes.

4 psl.

Dėkojant už prelato gyvenimą.

5 psl.

Naujametiniai sveikinimai iš Willowbrook. Kristaus Gimimo šventė lietuvių parapijoje. Išmokime japonų meno. Sausio 13-osios prisiminimas. „Dainavos“ koncertas.

6 psl.

Sportas

* Lietuvos nacionalinė vyrų rinktinė 2006 m. Europos vyrų rankinio čempionato atrankos varžybas pradėjo lygiosiomis. Trečiadienį svečiuose lietuviai pirmąsias 6-osios atrankos grupės rungtynes su Portugalijos komanda baigė taikiai — 25:25.

* Dešimtą pergale Ispanijos futbolo čempionate iškovojo bei iš penktosios vietos trečiąją pakilo Madrido „Real“ komanda. Trečiadienį baigtose žaisti rungtynėse, kurios gruodžio 12 dieną 87-a minutė buvo nutrauktos dėl melagingo pranešimo apie sprogmenis stadione, „Real“ 2:1 iškovojo „Real Sociedad“ futbolininkus. Pergalingo įvarčio autorius — prancūzas Zinedine Zidane.

* Dvidešimtą pergale JAV NBA reguliariojo sezono rungtynėse iškovojo Sacramento „Kings“ su Dariumi Songaila. Antrąją vietą Vakarų konferencijos Ramiojo vandenyno po grupėje užimanti „Kings“ antradienį svečiuose 105:98 nugalėjo Rytų konferencijos Atlanto po grupėje pirmąją New York „Knicks“ komandą. Lietuvis svečiams pelnė 2 taškus.

* Nuo cunamio Pietryčių Azijoje nukentėjusių žmonių paramos fondui septynis kart „Formulės 1“ pasaulio čempionas vokietis Michael Schumacher skyrė 10 mln. JAV dolerių.

Naujausios žinios

* A. Paulauskas ragina ištirti parlamento futbolo klubą administravusio Rusijos piliečio ryšius.

* Valstybiniais keliams — 274 mln. litų ES paramos.

* Liberalcentristas siūlo girtaujančius vairuotojus bausti laisvės atėmimo bausme.

Valutų santykis

1 USD — 2.604 LT
1 EUR — 3.452 LT

Vilniuje žemės sklypų gviešėsi organizuoti nusikaltėliai

Vilniaus miesto vyriausiojo policijos komisariato vadovas Erikas Kaliačius ir Vilniaus meras Artūras Zuokas. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 4 d. (BNS) — Nekilnojamųjų turtu besiverčiančios bendrovės „Status“ vadovui Vladui Bieliauskui sostinės policija trečiadienį parei-

kė įtarimus organizavus žinomo sportininko sumušimą ir terorizavus jo artimuosius.

Ši byla siejama su žemės sklypų Vilniuje.

aferomis, kurias, kaip įtariama, organizavo Vilniaus nusikaltėliai susivienijimai.

Kaip pranešė policija, trečiadienį Vilniaus miesto vyriausiojo policijos komisariato buvo surengta V. Bieliausko apklausa, po kurios verslininkui pareikšti įtarimai dėl asmens terorizavimo ir organizavus tyčinį nesunkų boksiningo Rolando Jasevičiaus sveikatos sutrikdymą.

Įtariamajam paskirta kardomoji priemonė — rašytinis pasižadėjimas neišvykti. Pirmadienį V. Bieliausko namuose pusedienį darėta krata.

Manoma, kad boksiningo, Atėnų olimpiados dalyvio R. Jasevičiaus sumušimas lapkričio mėnesį gali būti susijęs su santykių aiškinimusi dėl žemės sklypų Vilniuje.

Manoma, kad su sportinin-

ku buvo taip pasielgta, nes jis liudijo prieš buvusį „Vilniaus brigados“ narį 43 metų Igorį Pervicką, pravardę „Boba“. Kriminalistai ir operatyvininkai įtaria, kad prie ketinimo susidoro-roti su boksiningu R. Jasevičiumi gali būti prisidėjęs V. Bieliauskas.

Tiriant sportininko sumušimą, I. Pervicką gruodžio 15-ąją atsidūrė už grotų. Jis įtariamas lapkričio užsąkęs boksiningo R. Jasevičiaus sumušimą ir terorizavęs boksiningo tėvą 41 metų Viktorą Jasevičių.

Vilniaus meras Artūras Zuokas trečiadienį savivaldybėje surengtoje spaudos konferencijoje sakė, kad sklypų skandalas į viešumą iškėlė tai, apie ką jau seniai kalbėta — žemės gražinimo procesas tapo piktnaudžiavimų, korupcijos ir pasipelnymo procesu.

Vilniaus policijos vadovas Erikas Kaliačius toje patijoje spaudos konferencijoje sakė, kad visos grupuotės, kurios neteisėtai išgydavo žemės sklypus ir neteisėtai disponavo jais, susietos su „dambrauskiniais“ ir „Vilniaus brigados“ nusikaltėliais susivienijimais.

„Status“ reikaluose aiškiai kyšo „Vilniaus brigados“ likučiai, nusikaltėlių ausys. „Status“ akcininkai — buvę ir esami — daug ką pasako, tai mums žinomi nusikaltėliai pasaulio žmonės“, sakė E. Kaliačius.

V. Jasevičius gruodžio 21 dieną Vilniaus apygardos sprendimu dėl žemės aferų sostinėje buvo nuteistas 4 metų ir 9 mėnesių laisvės atėmimo bausme. Pritaikius amnestiją, ji sumažinta penktadaliu. Kartu su V. Jasevičiumi 4 metų ir 3 mėnesių

Nukelta į 5 psl.

Liberaldemokratai ragina keisti KGB archyvų naudojimą apibrėžiantį įstatymą

Vilnius, sausio 5 d. (BNS) — Opozicinė Seimo Liberalų demokratų frakcija ragina keisti metų pradžioje išgaliojusį Dokumentų ir archyvo įstatymą, ribojantį prieigą prie sovietų specialiųjų tarnybų archyvų.

Liberaldemokratai trečiadienį paragino prezidentą Valdą Adamkų surengti parlamentinių partijų pasitarimą dėl šio įstatymo pataisų.

„Visuomenė turi teisę žinoti tikrą tiesą apie praeities įvykius ir su ta praeitimi susijusius žmones. Tuo pačiu, dokumentų viešumas padėtų išvengti šmeižto kampanijų ir manipuliavimo žmonių likimais“, pažymiama liberaldemokratų kreipime.

Nuo sausio 1 dienos įsigaliojęs įstatymas nustato, jog „prieigą prie Nacionaliniame dokumentų fondui priklausančių buvusių SSRS valstybės saugumo komiteto (KGB) Lietuvos SSR padalinio, Lietuvos SSR vidaus reikalų ministerijos ir kitų Lietuvos teritorijoje

veikusiu specialiųjų tarnybų dokumentų, kuriuose yra agentūrinės informacijos, sudarytų baudžiamųjų ir trėmimo bylų ribojamas 70 metų nuo jų sudarymo“.

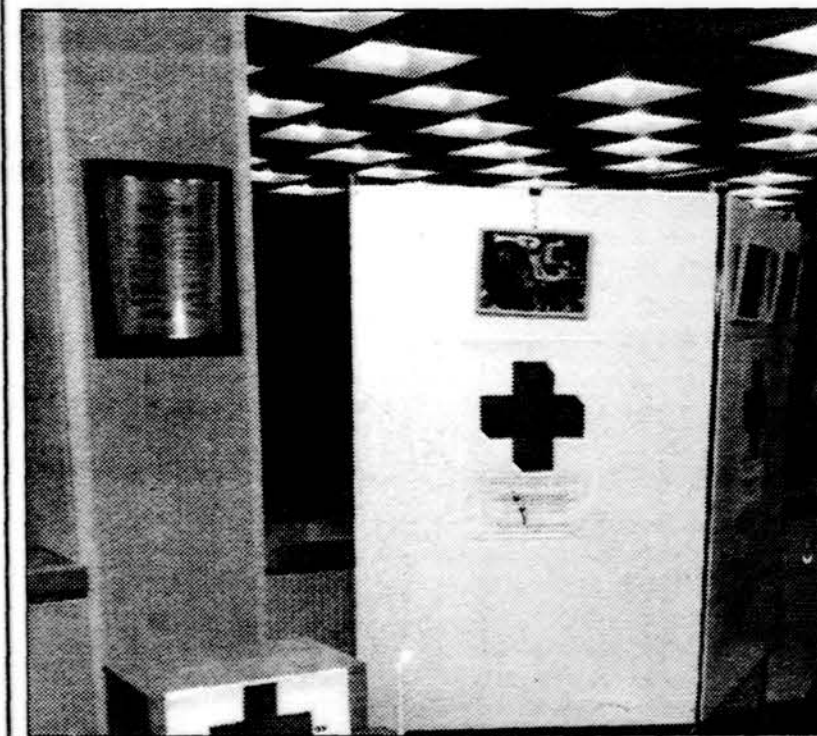
Liberaldemokratų nuomone, tokia nuostata įteisina KGB ir kitų sovietinių slaptųjų tarnybų dokumentų išplatini-

mas. Trečiadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje Liberalų demokratų frakcijos seniūnas Valentinas Mazuronis pareiškė, jog Dokumentų ir archyvų įstatymą pasirašęs pernai prezidento pareigas laikinai ejęs Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas galėjo turėti „subjektyvių“ motyvų.

„Mes niekuo nekalbiname A. Paulausko, bet, žinant jo biografiją, galima daryti prielaidą, kad, kalbėdamas apie KGB, jis gali būti subjektyvus“, pažymėjo V. Mazuronis.

A. Paulausko tėvas yra buvęs aukšto rango sovietų KGB karininkas.

A. Brazausko auka — 3,000 Lt

Seime pastatytos dėžės, į kurias norintieji paremti nukentėjusiuosius nuo cunamio gali įmesti savo aukus. Eltos nuotr.

Vilnius, sausio 5 d. (BNS) — Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Pietryčių Azijoje iš asmeninių lėšų skyrė 3,000 litų, pranešė Vyriausybės spaudos tarnyba. Pinigai trečiadienį pervesti į specialią Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos sąskaitą.

Trečiadienį premjeras apsi-

lankė Švedijos ambasadoje, kur pareiškė užuojautą dėl visų cunamio ir žemės drebėjimo aukų.

Švedija tapo viena labiausiai nuo cunamio nukentėjusių Europos valstybių, kadangi dingę be žinios iki šiol yra apie 1,900 jos piliečių. Premjeras, pasak jo atstovų, paliko įrašą užuojautų knygoje.

Vilniuje iki šių metų rugsėjo 1 dienos planuojama baigti kapitalinį Žvėryno tilto remontą. Numatoma bendra darbų kaina — 4,55 mln. litų. Tiltu remonto darbai jau atlikti už 1,65 mln. litų. Po juo sumontuoti pakabinami pastoliai ir pontonas, nuardytos tilto pakloto konstrukcijos, išpaunamos surūdijusios dalys, vyksta aukštos įtampos ir ryšių kabelių perjungimo darbai. Suremontuotą vieną seniausių sostinės tiltų papuoš pagal archyvuose išlikusius brėžinius atkurti autentiški turekliai ir žibintų formos šviestuvai. Eltos nuotr.

Lietuvė gimdyvė išgarsėjo Airijoje

Vilnius, sausio 5 d. (BNS) — Airijoje jauna lietuvė Naujuosius metus sutiko pagimdama pirmąjį šioje šalyje 2005 metų kūdikį — jo gimimas užregistruotas sekundę po vidurnakčio.

Anot dienraščio „Lietuvos rytas“, pirmą kartą gimdžiusi Danutė Jankauskaitė berniuko susilaukė Dublino ligoninėje.

Danutė su savo partneriu Aleksu mažylį planuoja pavadinti David. Pora iš Lietuvos į Airiją persikėlė prieš kelerius metus ir dabar gyvena Dubline.

Ligoninės akušerijos ir slaugos skyriaus vadovo pavaduotoja Airijos dienraščiui „The Sunday Independent“ sakė, kad ir kūdikis, ir motina jaučiasi gerai.

Medikai pirmąjį metų kūdikį padovanavo paketa dovanų, kuriame buvo vaikiškų drabužėlių ir kitų reikmenų.

2004 metais toje patijoje ligoninėje pirmieji gimė vaikai irgi nebuvo airių kilmės.

Pernai armėnė Rozanna Arutunayan pagimdė dvynes Natalie ir Angelą po vidurnakčio praėjus atitinkamai vienai ir aštuonioms minutėms.

Airija, kurią žinovai vadina ekonomikos stebuklu, pastaraisiais metais noriai priima imigrantus, nes sparčiai besivystančiai šaliai trūksta darbo jėgos.

V. Adamkaus sveikata puiki

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) — Atlikę išsamų prezidento Valdo Adamkaus sveikatos patikrinimą, Santariškių universitetinės klinikinės medicinos teigia, jog Valdo Adamkaus biologinis amžius bent 20 metų mažesnis, nei

rodo jo dokumentai, pranešė Lietuvos radijas.

Jie tvirtina neradę jokių nerimą keliančių sveikatos pakitimų.

Prezidentui V. Adamkui — 78 metai.

Rašytoją J. Kunčiną primins dokumentinis filmas

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) — Įvairiapusę rašytojo Jurgio Kunčino (1947-2002) asmenybę ir jo kūrybą primins naujas režisierės Agnės Marcinkevičytės dokumentinis filmas „Beveik laimingas“.

Filmo premjera vyks sausio 13 dieną, per J. Kunčino gimtadienį, sostinės „Skalvijos“ kino centre.

Valandos trukmės filmas sukurtas kino studijoje „A Propos“ 2004 metais ir jau buvo rodytas J. Kunčino gimtinei Alytuje bei sulaukęs gerų atsiliepimų. Premjerinį vakarą Vilniuje ves poetas Liudvikas Jakimavičius ir kino kritikas Linas Vildžiūnas.

Filme „Beveik laimingas“ apie asmeninį rašytojo gyvenimą kalbama atvirai, neaplenkiant ir skaudžių biografijos faktų.

Prisiminimais apie J. Kunčiną dalijasi žmona Rasa, brolis Algirdas, dukterė Karolina, draugai bei kolegos — rašytojai Antanas A. Jonynas, Vladas Braziūnas, Teodoras Četrauskas, Liudvikas Jakimavičius, Laurynas Katkus, vertėjas Laimantas Jonušys.

Filmą praturtina archyvinė

Jurgis Kunčinas. Vladimiro Gulevičiaus (ELTA) nuotr.

vaizdo medžiaga — sūnus Paulius mėgėjiška vaizdo kamera filmavo tėvą namų aplinkoje, gamtoje.

Iš gausaus rašytojo palikimo filme susitelkiama ties romanu „Tūla“, už kurį J. Kunčinui 1994 m. buvo paskirta Lietuvos rašytojų sąjungos premija.

Poetas, prozininkas, vertėjas J. Kunčinas Vilniaus universitete studijavo germanistiką, dirbo redakcijose. Išleido penkis eilėraščių rinkinius, romanus „Glisono kilpa“ (1992), „Tūla“ (1993), „Blanchisserie, arba Žvėrynas-Užupis“ (1997), „Kilnojamosios Rontgeno stotys“ (1998), „Kasdien į karą“

Po premijos skandalo — etikos sargo kerštas?

Vilnius, sausio 5 d. (ELTA) — Į skandalą dėl 5,000 litų sau išsimokėtos premijos išpaminėjus Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) vadovas Algirdas Meškauskas ėmė skųsti kitus.

„Lietuvos ryto“ teigimu, A. Meškauskas kreipėsi į Seimo teisės departamentą, prašydamas jo nuomonės, ar buvęs VTEK vadovas, dabartinis komisijos narys Vytautas Andriulis teisėtai pasiėmė išeitinę kompensaciją — beveik 10,000 litų, nors įstatymuose tokia kompensacija nėra numatyta.

Tuo tarpu VTEK išplatintame pranešime teigiama, kad valstybės kontrolė padėd komisijai spręsti V. Andriulio atsakomybę už išeitinės išmokos paskyrimą. Komisija kreipėsi į V. Andriulį, prašydama pareikšti nuomonę bei siūlymus dėl Valstybės kontrolės rekomendacijų, o Seimo Teisės departamento paprašė pareikšti nuomonę dėl susidariusios situacijos atitiktumo teisės aktų reikalavimams.

Todėl, pasak A. Meškausko, jis nėra skundo autorius ir tai nėra reakcija į spaudoje pasirodžiusią informaciją dėl 5,000 litų premijos.

VTEK išplatintame pranešime teigia gavusi raštą iš Valstybės kontrolės, kuriame nurodyta, kad patikrinimo metu nustatyta, jog tuometinis komisijos pirmininkas V. Andriulis išleido įsakymus, pagal kuriuos jam ir iš komisijos nario pareigų atleistas Antanui Dapšui, pasibaigus kadencijai, buvo išmokėta 14,246 litų. A. Dapšui priskaičiuota 1,824 Lt išeitinė išmoka, o V. Andriuliui — 12,422 Lt išeitinė išmoka.

Valstybės kontrolės rašte taip pat nurodyta, kad dėl neteisėtai išmokėtų išeitinių išmokų komisijai padaryta 14,246 Lt materialinė žala.

Paties V. Andriulio nuomone, jis pagrįstai pats sau ir A. Dapšui pasiskyrė dviejų mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitines išmokas.

(2000), „Bilė ir kiti“ (2002), novelių ir apsakymų rinkinius.

Pernai išleistas J. Kunčino pomirtinis romanas „Pjūti pjūti! Arba Netiesų dvaras“.

Už romaną „Tūla“ 1994 m. J. Kunčinui buvo paskirta Lietuvos rašytojų sąjungos premija, 1996 m. už novelių knygą „Laba diena, pone Enrike!“ rašytojas pelnė Vilniaus miesto literatūrinę premiją.

J. Kunčino kūrybos išversta į anglų, vokiečių, rusų, estų, baltarusių, švedų, lenkų kalbas.

Į lietuvių kalbą J. Kunčinas išverstas daugiau kaip 20 knygų, daugiausia vokiečių rašytojų kūrinių.

Žymiausių rašytojo romanų kūrybos centre — vienišius bohemos atstovas, besibastantis sovietinės Lietuvos sostinės Senamiesčio ar Užupio gatvėmis, nevengiantis išgerti ir savo gyvenimu būdu protestuojantis prieš sovietinę sistemą.

Režisierė A. Marcinkevičiūtė yra sukūrusi trumpo metražo vaidybinius filmus „Kąčių gatvė“, „Menestreliai maksi paltais“ (J. Kunčino kūrinių motyvais), „Pirmoji diena“, „Paskutiniai žaislai“ ir kt.

LIETUVIŲ TELKINIAI

Los Angeles BALFo šventė

Kaip kiekvienais metais, taip ir 2004-ųjų lapkričio 7 dieną, po lietuviškų Mišių, Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko BALFo metinė šventė. Tai vienas prasmingiausių ir įdomiausių renginių Los Angeles — Angelų mieste. Iš arti ir toli suvažiuoja lietuviai ne tik paremti išstūjęs BALFo išdą, bet ir pasiklausyti mūsų pamiltos LA Vyrų kvarteto ir Raimondos, kuriuos jau dabar vis rečiau girdime ir matome scenoje. Be abejo tai, kad du kvarteto nariai yra mūsų BALFo skyriaus valdyboje yra mūsų laimikis. Nestebino, kad ir ši kartą salėje neliko nė vienos tuščios kėdės.

Šventę pradėjo Regina Vilkaitė — Jogienė, mūsų išdėninko Eugenijaus ir Irenos Vilko dukra, kuri ketvirtame lietuviškos mokyklos skyriuje buvo labai gera mano padėjėja, o dabar jau pati mama keturių vaikų, lankančių šią mokyklą. Ji gražiai pravedė visos popietės programą. Pagerbti mūsų BALFo nariai ir rėmėjai. Ji pacytavo ir mūsų didžiojo poeto Bernardo Brazdžio žodžius. Kol sveikata leido, aš poetas su žmona Aldona kiekvienais metais dalyvaudavo mūsų BALFo metinėje šventėje. Pasigendame jo dvasinės jėgos ir paramos bei skambaus balsų. Pasigendame ir kitų, jau amžinybės iškeliausių ir tų, kurie dar praėjusio šventės su mumis dalyvavo. Aš kiekvienais metais per šią savaitę prisimenu ilgąmetį LA BALFo skyriaus valdybos pirmininką ir Amerikos BALFo direktorių Tarybos pirmininką aš Vladą Paziūrą — tą nustabiai kilnų gerasirdį žmogų ir didelį patriotą, kuris buvo nenuilstantis lietuviškos veiklos darbininkas. Jis buvo ilgametis mūsų lituanistinės Šv. Kazimiero mokyklos vedėjas ir kitų organizacijų narys. Mokėjęs su visais dirbti ir bendradarbiauti, ir mane įtraukęs į lituanistinės mokyklos bei BALFo veiklą. Viešpats ji per anksti pasišaukė iš šio pasaulio, ir mes jo labai pasigendame.

Programos vedėja invokaciją sukalbėti pakvietė mūsų kleboną kun. Stanislovą Anužį, kuris kiekvienai progai suranda aukštyn keliančių maldos žodžių. Kadangi šiais metais šventė 60-ties metų veiklos sukaktį, pirmininko pavaduotoja ir BALFo direktorė Alfonsa Paziūrienė, kuriai suteiktas 50 metų veiklos medalis, gan plačiai ir išsamiai nušvietė šios organizacijos nueitą kelią. Ji išvardino per

ties metų sutelktas didžiules pinigų sumas, išsiųstus į Sibirą ir kitur siuntinius, bei suteiktą kitokią pagalbą varge esantiems tautiečiams. Ji pabrėžė, kad, nors šiandien daug girdime apie gerą Lietuvos ekonomiką ir daugelį turuolių, mažiau kalbama apie didžiulį skurdą ir nelaimę atsidūrusias šeimas, našlaičius, vaikus ir neįgalius gyvenančius senelius. Jie visi reikalingi mūsų pasigalėjimo ir paramos. Dažnai pamirštama, kad BALFas šelpia ir čia pagalbos reikalingus tautiečius.

Savo sveikinimo žodyje Lietuvos Respublikos garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas prisiminė, kad ir mes esame sulaukę BALFo paramos, gyvenant DP lageriuose, Vokietijoje. Jis papasakojo, kad į Ameriką atplaukę dėvėdami BALFo dovanotą apsiautą ir, kaip po daugelio metų atiduodamas jį šalpai, kišenėje dar rado pakelį turkiškų cigarečių, kurios rūkančiųjų buvo didžiai vertinamas turtas.

Vyko pirma meninės programos dalis. Į sceną išėjo mūsų šaukieji LA Vyrų kvarteto nariai: bosas Rimtautas Dabšys (mūsų valdybos pirmininkas ir BALFo tarybos direktorių pirmininkas), baritonas Antanas Polikaitis, tenoras Bronius Seliukas (taip pat mūsų valdybos narys) ir tenoras prof. Emanuelis Jarašūnas bei jų akompaniatorė, kompozitorė Raimonda Apeikytė (JAV LB Kultūros tarybos muzikos premijos laureatė), suskambejus pirmiesiems pianino akordams salėje išsiviešpatavo tyla. Išgirdome keturias dainas: „Kai aš einu“ — aranžuota A. Jurgučio (anksčiau gyvenusio LA ir jiems akompanavusio), „Kampelis“ — muz. A. Kačanausko, aranžuota A. Jurgučio, „Kai du sto“, — muz. Raimondos Apeikytės, žodžiai Algirdo Gustaičio ir „Jureivų maršas“ — muz. A. Paulausko. Po trumpų pertraukų antroje dalyje jie sudainavo: „Beržas palaukė“ — muz. ir žodžiai A. Jonušo, „Gvazdikai“ — aranžuota A. Jurgučio, „Piršlybos“ — aranžuota A. Jurgučio, žodžiai A. Juškevičiaus ir pabaigai „Rožių tango“ — muz. A. Brazinsko. Visos atliktos dainos palydėtos griausmingais plojimais. Nors daugumą jau esame šias dainas girdėję, kiti dalyviai kvarteta išgirdo pirmą kartą ir buvo sužavėti. Visos atliktos dainos skirtingos ne tik tematika, bet ir stiliumi. Kiekvieną kartą kvartetas sugeba sukurti

šventinius ir skanūs lietuviškus pietus pagamino ir pateikė A. Uldukienė. Besivaišinant visi linksmiai šnekučiavosi ir skambėjo keliamos kaliforniško vyno taurės. Iždėninkas E. Vilkas perskaitė aukotojų pavardes ir sumas. Ačiū jiems, kad dalinasi su nelaimių paliestais tautiečiams.

Programos užsklandos žodį tarė pirmininkas Rimtautas

Los Angeles BALFo skyriaus valdyba. Sėdi iš kairės: Ona Bernienė, Aldona Venckienė, pirm. Rimtautas Dabšys, Angelė Nelsienė, Jina Leskienė, Alfonsa Paziūrienė; II eil.: K. Makauskas, Eugenijus Vilkas, Laimis Venckus, Gediminas Leskys. Valdybai dar priklauso A. ir A. Kudirkos, Laima Jarašūnienė ir Janina Rukšienė.

Los Angeles Vyrų kvartetas BALFo renginyje. Iš kairės: Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, akompaniatorė Raimonda Apeikytė, Bronius Seliukas, Emanuelis Jarašūnas.

kiekvienai dainai skirtingą nuotaiką. Prieš kiek metų režisieriaus Petro Mazelio talkinami, savo programų atlikime jie pradėjo naudoti ir dainų turinį išryškinančius judesius. Tuo metu tai nebuvo įprastas reiškinys. Šiandien jie visi ne tik dainuoja, bet ir juda scenoje, keičia poziciją su dideliu laisvumu, pasitikejimu. Visa tai sukuria artimesnį ryšį su klausytojais, kurie giliau išgyvena visų dainų nuotaiką — tai susimąstydami, nusišypsodami ar iki susijaudinimo užsisvajodami. Programos atlikėjai apdovanoti gelėmis ir kitomis dovanėlėmis.

Šventinius ir skanūs lietuviškus pietus pagamino ir pateikė A. Uldukienė. Besivaišinant visi linksmiai šnekučiavosi ir skambėjo keliamos kaliforniško vyno taurės. Iždėninkas E. Vilkas perskaitė aukotojų pavardes ir sumas. Ačiū jiems, kad dalinasi su nelaimių paliestais tautiečiams.

Programos užsklandos žodį tarė pirmininkas Rimtautas

Dabšys. Jis padėjo visiems „atsilankiusiems“ ir savo įnašu prisidėjusiems prie šventės sėkmės. Loterijai praversti pakvietė kolegą Bronių Seliuką — mūsų „Bob Hope“, kuris įdomiai ir su humoru praveda šią programos dalį. Gausi loterija, Obenienės ir Laimos Jarašūnienės pasitangų dėka papildė išdą. Salėje matėme nemažai nesenai iš Lietuvos atvykusių. Dalyvavo, vėl pas mus į namus sugrįžę, Zita ir Darius Udriai. Matėme ir daugiau jaunų veidų, todėl ir BALFo veikla ateityje dar neužges. Reikia tikėtis, kad mums pavargus, jie perims tolimesnius darbus. Dar ilgokai bendravome, dainavome ir šnekučiavomės bei dalinomės šventės išpuzdžiais. Kai kurie dalyviai išgijo LA Vyrų kvarteto CD, ant kurios jie pasirašinėjo.

2004-ųjų metų LA BALFo skyriaus rudens metinė šventė buvo sėkminga, smagi ir jau praėjusi. Mes, valdybos nariai, esame dėkingi, savo pirminkui Rimtautui Dabšiui,

mūsų veiklą paremiančiai LA visuomenei, „Draugui“, Kalifornijos Lietuvių radijo valandėlei vadovybei, Lithuanian Independent radio vedėjui Kęstui Reivydui, Vytautui Šeštokuvi, vyriausiajam šeimininkei Antaninai Uldukienei ir jos pagalbininkams, klebonui Stanislovui Anužiui, ypač LA Vyrų kvartetui ir kompozitoriui Raimondai Apeikytei, kurie kiekvienais metais be honoraro atlieka puikią meninę programą ir taip užtikrina šio renginio sėkmę. Dėkojame visiems už įteiktas didesnes ir mažesnes aukas BALFui — jos laukiamos per visus metus, todėl, jeigu nedalyvavote šventėje, prašome įteikti savo auką pirmininkui arba bet kuriam valdybos nariui. Visos aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių. Čekius reikia rašyti: „United Lithuanian Relief Fund of America“.

Pasimatysime ir vėl ateinančių rudenį mūsų BALFo šventėje.

Angelė Nelsienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$35.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$80.00	\$40.00	\$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštą	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštą	\$120.00	\$60.00	
Tik šeštadienio laida oro paštą	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštą			
\$68.00			

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administracijos — Valentinas Krumpelis

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsinaujina, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiu. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviškas šaltinis, dantis už triserių kainą.
Sutartinai kalbame anglų ir lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
vežio, sužeidimų darbotvėte bei kt.
vietų skausmo gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220.

REMKITE IR PRENUMERUOKITE!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

DAYTONA BEACH, FL

Lietuvos Vaikų globos būrelis „Saulutė“ Daytona Beach, FL, skyriaus valdyba. Iš kairės I eil.: pirmininkė Birutė Kožienė, Violeta Avizienė; II eil.: ižd. Regina Snarskienė, Algima Dautartienė. Valdybai dar priklauso Dana Kurauskienė.

SUNNY HILLS, FL

Sunny Hills, FL, choro valdyba. Iš kairės: pirmininkas K. Žukauskas, nariai A. Peleckas, V. Dėdinienė, choro vadovas V. Marmaitis, E. Lukienė.

WORCESTER, MA

Švęsime
Laisvės šventę

Worcester Lietuvių organizacijų taryba Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 87 metų sukakties minėjimą ruošia sekmadienį, vasario 13 dieną.

10 val. ryto Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje šv. Mišių už Lietuvos laisvę ir visus dėl jos žuvusius. Organizacijos dalyvauja, kaip rengėjai prašo, su vėliavomis, moterys pasipuošusios tautiniais drabužiais. Giedos parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Edith Roberts.

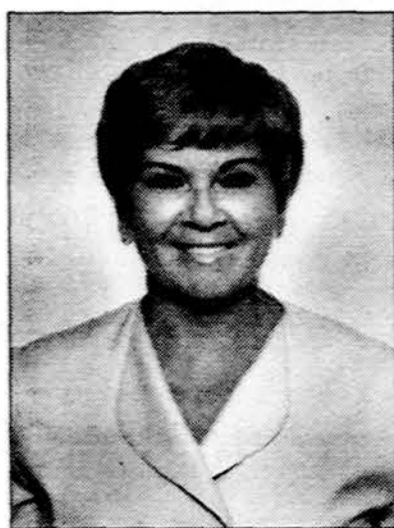
Po Mišių salėje minėjimas ir programėlė. Taip pat bus renkamos aukos, pagal aukotojų pageidavimą skiriamos: Pasaulio lietuvių bendruomenei, JAV Krašto bendru-

menei, Tautos fondui ir ALTui. Aukos galima įteikti per minėjimą ar siųsti tarybos išdėninkui Algiiui Glodui, 37 Sandy Glen Drive, Holden, MA 01520. Rengėjai kviečia organizacijas bei visuomenę dalyvauti pamaldose, minėjime ir įteikti auką.

Minėjimui pasibaigus vyks dalyvių šeimyniškas pabėdravimas. Sesės skautės, vadovaujamos v.s. Irenos Markevičienės paruoš kavutę ir užkandėlius. Ypač kviečiami neseniai atvykęsiję iš tėvynės lietuviai. Esame viena šeima, nepaisant, kas ir kada atvykome į šį kraštą. Tėvynė Lietuva mūsų visų Motina.

Janina Miliuskiene

PADARYK BENT VIENĄ GERĄ DARBĄ KASDIEN

Danutė Bekintienė.

— sako Tėvynės sąjungos frakcijos narė Danutė Bekintienė. Kai antrojo Seimo rinkimų rato sekmadienį radijas ir televizija pranešinėjo, kad aktyviausiai visoje Lietuvoje balsuojama Vilniaus Karoliniškių apygardoje, kur balotiravosi ir laimėjo buvusi seniūnė Danutė Bekintienė, pagalvojau: matyt, buvo mylima seniūnė. Kita mintis buvo: kas ji? Todėl atsiradus progai, klausiu Danutės Bekintienės:

— Kaip Jūs, kaip susiklostė Jūsų gyvenimas?

— Esu dzūkė, kilusi iš Dzūkijos nacionalinio parko. Gimiau Varėnos rajone, etnografiniame Puvočių kaime ant Merkio upės. Iš ten yra kilusi liaudies rašytoja Rožė Sabaliauskienė, kuri yra išleidusi atsiminimus „Prie Merkio mano kaimas“. Pro kaimą teka Merkys. Viena kaimo gale ir Merkio įteka Skrobro, kitame — Grūdų upeliai. Tai vienos srauniaučių ir skaidriausių Lietuvos upių, kur veisiasi upėtakiai. Merkys garsus savo natūraliu grožiu, jį mėgsta baidarininkai. Mūsų kaime jie stovyklauja. Pavociuose tebešė mano tėvų sodyba, kur dažnai lankau. Tėvelio netekau vaikystėje, o mama mirė prieš 6 metus. Universitete esu baigusi biologijos mokslus, todėl mėgstu geles, labai mėliau paspuosėlyje, ir Dzūkijos prieskynuose jos gražiai auga, džiuginamos ne tik mano svečius, bet ir kaimo žmones, kurie tuo dvyjasi.

Mano kaimynai dideli pasakoriai ir giedoriai, čia veikia garsus Lietuvos etnografinis ansamblis. Tai labai dvasingi žmonės, todėl aš labai myliu savo kaimą. Čia gyvos senos tradicijos, motiutės savo anūkams pasakoja legendas, moko dainų ir rodo visokių dyvų. Pvz., dzūkai niekada neskerdžia kiaušų ar neraugina kopūstų, jeigu blogas mėnulis. Jie šventai išitinkę visokius prietarais ir jeigu elgiamasi kitaip, jie mano, kad iš to nieko gero. Pvz., grybų derlių, kas ir mano kaimui labai aktualu, jie spėja iš ledo ant Merkio. Jeigu ant ledo susidaro pūsės, senoliai sako, kad bus grybingi metai. Jie sako, kad tai pildosi, o mes visi linksim galvas ir šventai tikim, net jeigu jų žodžiai pildosi ne visada.

— Ar dzūkei sekėsi gyvenime?

— Dzūkai nėra agresyvūs, tai linksmi pasakoriai ir dainininkai. Amžiną atilsį mano mama yra suskaičiavusi, kad ji prisiminė daugiau kaip 300 dainų. Tas dainas yra užrašiusi etnografe Nijolė Marcinkienė. Mano vaikai dar prisimena motiutės dainuojančią. Jie niekada neužmigdavo be mano lopsinės. Dainos mums padėjo gyventi. Kai netekome tėčio, mes gyvenome labai sunkiai. Vidurinę mokyklą baigiau vakarais, dirbdama. Buvo sunkūs metai, sunkios buvo ir mūsų dainos. Kai grįždavau į Dzūkiją, nuo traukinio, iš Marcinonių, dešimt kilometrų eidavau pėsčia, apžiūrėdama kiekvieną medį, taką ir užmirš-

dama sesijos nemalonumus ir bėdas. Mano mama sakydavo, kai jai būdavo labai sunku, nes augino tris vaikus, nuedavdavo prie ežerėlio, užlipdavo ant pačio aukščiausio kalno ir kada užgiedodavo „Motula mano, širdela mano“. Gyventi iškart pasidarydavo lengviau, šviesiau. Tai tokie mes, dzūkai.

— O pati, ar didelę šeimą užauginot?

Du sūnus. Jie suaugę, vienas vedęs ir džiaugiuosi dviem vaikais — Daumantu ir Gintaryte. Deja, motiutė esu bloga, prisipažįstu, nes mano veikla seniūnijoje man atimdavo tiek daug laiko, kad jais pasidžiaugti galu per atostogas išsiveždama į kaimą. Senelis jiems pasakas kuria, o aš iš galvos dar bandau traukti lopšines.

— Kaip ta dzūkiška siela papulė į politiką?

— Visada mėgau žmones. Bendrauju lengvai. Buvau įsitraukusi į Sąjūdį. Buvau eilinė, bet dariau, kas reikia iš visos širdies. Kadangi gyvenam Karoliniškėse, mane ir mano šeimą labai paveikė Sausio 13-osios įvykiai. Negalėjau likti abejinga ir iš pat pradžių įsitraukiau į Tėvynės Sąjungos veiklą. Kadangi tuomet seniūnė buvo politinio pasitikėjimo asmenys, Vilniaus meras man keletą kartų siūlė tapti seniūne, ir iš trečio karto ryžausi. Esu dėkinga likimui, nes šis darbas įprasmino mano gyvenimą. Manau, kad tas darbas buvo kaip tik man. Aš jį paminėčiau visa galva ir visa širdim, ir tai atitiko mano vidinį nusiteikimą. Karoliniškių bendruomenės, kurią sukūriau, aš labai ilgiausi, žinau, kad ir ji manęs „gailisi“. Bet, kaip mano žmonės juokauja, ne į Sibiją išsiuntė, o į Seimą.

— Ka pasisekė padaryti, kas galėtų būti pritaikyta kitur?

— Vadovavausi tokia nuostata: per dieną padaryk bent vieną gerą darbą. Žiūrėk, kiek per 7 metus tokių darbų gali būti. Atėjau į aplūžusią seniūnijos pastatą kiau ru stogu. Ūkininko daržinė geriau atrodė negu mūsų seniūnija. Jeigu lydavo, renginių metu į kibirus varėdavo vanduo ir bėgiodavom į lauką išpilti vandenį. Pirmiausia pavyko suremontuoti pastatą. Po to ėmiausi stiprinti vietos bendruomenę. Ypač reikėjo pasirūpinti vienišais žmonėmis. Ėjau į mokyklą, polikliniką, gaisrinę, — tai juk natūralios bendruomenės. Norėjau su jomis bendrauti. O ir aš joms buvau naudinga, nes jos iki tol „virė“ savo sienose. Kartu rengėm įvairius renginius. Visi laukia mūsų garsųjų Užgavėnių. Šventėse dalyvauja tūkstančiai žmonių, rajonas virsta kaukių baliu, ir visiems labai smagu. Su savo iniciatyva išėjom į miestą. Su

keliais tūkstančiais dalyvių, išliejam ir į visos sostinės karnavalą. Ypač Karoliniškės išsiskyrė, kai vaizdavome Karolinos dvarą. Tai buvo tikras dvaras su visa jo infrastruktūra — nuo Karolinos bajorės karietės iki darbininkų su grėbliais ir gaisrininkų, metraštinių, elgetų.

— O kas kuria siužetus?

— Taip jau atsitikdavo, kad mintys kildavo man. O jau vykdėme visi. Buvo labai aktyvi rusiška mokykla, degusi noru veikti, buvo įsijungę ugniagesiai ir kt. kolektyvai. Kiekviena organizacija turėjo savo ženklą ir jį reklamavo. Buvo daugybė kitų dalykų. Kiekvienais metais tapdavo Vilniaus vitrinų konkurso laureatais. Kasmet vitrinų puošybą keisdavom ir, galima sakyti, kad tai darydavo be didelių lėšų, nes medžiagas imdavome iš gamtos. Toms ekspozicijoms pradedavome ruošti jau vasarą — rinkdavom samanėles, įdomesnes šakas, džiovinavom geleis. Pelnydavom diplomus, mero padėkas.

Džiaugiuosi, kad galų gale mums pavyko įgyvendinti sąjungonę — rusijie įrengti bendruomenės centrą „Maksimos“ parduotuvę yra skyrusi arbatos, kavos, cukraus. Senutės ateina, atsisėda ant gražaus žalio minkštasuolio, geria arbatą ir šnekučiuojasi. Spalio 1 d., Pagyvenusių žmonių dieną, vyko iškilmingas salės atidarymas. Buvo gražus stalas ir susirinko daug įvairiausio amžiaus žmonių. Tuo padėjau tašką. Nespėjau įsteigti kompiuterinio raštingumo kursų. Kai ateis naujas seniūnas (o labai norėčiau, kad tai būtų seniūnė), siūlysiu, kad jis šį darbą pratęstų.

— Seime tikriausiai ku-ruosite savivaldybes?

— Iš tiesų, man net nekilo abejonių, ką pasirinkti. Užsirašiau į Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

— Kokius dirvonus čia matote valstybės mastu?

— Yra dėl ko padirbėti: ir valstybės tarnybos, ir tarnautojų etikos kodeksas, reikia išmąstyti, ar rinkti, ar skirti seniūnus... Aktualus bendruomenių kūrimas. Naujosios vyriausybės programoje yra minima bendruomenių vystymo tema, tik kažkodėl ten minimos tik kaimo bendruomenės. O bendruomenės svarbios ir miestuose. Karoliniškėse bendruomenė nebuvo sukurta, bet, matau, kad dėl to, jog užteko seniūnijos veiklos. Pagal Vidaus reikalų ministerijos nuostatus prie seniūnijos veikia Bendruomenės atstovų taryba — 17 žmonių. Mes aptardavome įvairias problemas ir kasdienius reikalus. Su bendruomene reikia dirbti iš širdies. Jeigu mane girdavo, jausdavau, kad mane tai labai įpareigoja. Per rinkimus pasitirinau. Mano apygardoje buvo

12 kandidatų į Seimą ir mano, kaip seniūnės, garbės reikalas buvo išeiti į antrąjį rinkimų ratą. Tokiu rezultatu būčiau buvusi patenkinta, bet kai išėjau į antrąjį ratą, pajutau savo žmonių „spaudimą“. Jie taip išgyveno dėl manęs, kad man neliko nieko kita, kaip siekti Seimo mandato. Būdavo, išvažiuoju grybauti, kad galėčiau bent kiek pailsėti, mane net ir miške pasiekdavo jų telefono skambučiai, — seniūne, žiūrėk, ką tavo konkurentai išdarinėja... Ėmiau galvoti, kad neturiu teisės pralaimėti, nes esu jiems įsipareigojusi.

— Visi skundžiasi, kad savivaldos sistemoje trūksta pinigų. O Jums taip pat jų trūksta?

— Atėjau dirbti 1997 m. Nuo to laiko seniūnijų situacija tik blogėjo, o seniūnų gebėjimas padėti žmonėms tik mažėjo. Nesakyčiau, kad buvo blogi įstatymai. Miesto tarybai buvo palikta spręsti, kas kokias funkcijas atlieka. Kai atėjau dirbti, seniūnijoje buvo juristas, statybos inžinierius, architektas ir kt. Galų gale liko 3–4 žmonės, o funkcijos buvo deleguojamos vis naujos ir naujos. Mes tapome kontrolieriais, su žmonėmis nebelikdavo laiko dirbti. Kai iš mūsų atėmė ir finansininkę, tapome tik prašytojai, ir mūsų galios visiškai sunyko. Gelbėjo tik geri santykiai su verslininkais. Ir dabar tebeveikia Verslo klubas. Aš jam teikdavau savo planus, ir verslininkai kiek galėdami man padėdavo. Pvz., pavasarį rengdavom pavasario šventę. Vaikai prigaminavo daug inkilėlių, lešyklių su firmų ženklukais. Į šventę kviesdavome verslininkus, vaikai dovanodavo jiems inkilus, o verslininkai juos apdovanojo knygomis ir ekskursijomis, pvz., į Televizijos bokštą. Paskui miškeliuose keldavome inkilėlius. Toks bendravimas duodavo naudos ne tik vaikams, bet ir verslui. Kartą atėjo „Karolinos turo“ prezidentas Petras Vozbutas ir sakė: „Žinot, seniūne, kai vaikai prikelė inkilėlių aplink mano viešbutį, mes klausėme užsieniečių, kas jiems labiausiai patinka. Kas antras sakė — paukščių vilos“.

Nors esu nedidelio ūgio, bet jaučiausi dilede motina. Kad tik kas, tuoj pas seniūnę. Štai išikūrė naują policijos nuovada, išikūrė pirmame gyvenamojo namo aukšte, labai apleistame bute. Pakeliam ant kojų meriją, verslininkus, parodžiau, kokia bailsi aplinka — žmonės bijo užteiti. Suremontavome jų kambarėlius, apšiltinom, policininkai liko patenkinti. Žodžiu, į Seimą išėjau ramia sąžine, kad padariau viską, ką galėjau.

— Dėkojame už nuoširdų pokalbį. Sėkmės Seimo darbe.

Kalbėjosi Audronė V. Škiudaitė

Žvilgsnis į kitus pasaulius

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Ar įstengtume šiandien akis — ir mintis — atplėšti nuo Žemės, kai čia tiek rūpestių, nelaimių, baimės ir vargo? Kiekvienas planetos žemynas turi savo bėdas ir kartais sunku suvokti, kas svarbiau, kurios žaizdos labiau kraujuoja, kur reikia daugiau pagalbos.

Nesibaigia karas Irake. Artėjant pirmųjų demokratinų (tuo galbūt tiki tik patys didžiausi optimistai) rinkimų datai šio mėnesio pabaigoje, sukilėliai ir tarp savęs besigrumiančios religinės ar partinės grupuotės deda daug pastangų, kad balsavimai neįvyktų. To nepaisant, Vašingtonas ir laikinasis Irako vadovybė atsako pasitraukti nuo užsibrėžto tikslo.

Rinkimai Ukrainoje pasuko šią valstybę demokratizacijos keliu, tačiau kol kas tas kelias labai duobėtas ir vingiuotas, o šalikėse laukia Maskvos patikėtiniai, ieškodami progų šį, už vis artimiausią, užsienį susigražinti į savo globą.

Panašūs siekiai matomi ir Lietuvoje. Tad negalime nei minutėlei užsiiliuoti ramnantiomis lopsinėmis, kad pagaliau visi pavojai mūsų tėvynei jau praeityje: ji NATO, ES narė, turi vakarietiško pakraipio prezidentą, sudaryta Vyriausybė, išrinktas Seimas... Tačiau senoji nomenklatura, surandanti pasekėjų ir iš jaunėsių kartų, nesnaudžia. Subtiliai ir neatlaidžiai slenka norima kryptimi, tempdama paskui save nepajėgiančią ar nenorinčią atsispirti lietuvių tautą.

Be to vien politika šiuo metu yra dėsio centre. Stichinė gamtos nelaimė privertė visą pasaulį nusteri iš pasibaisėjimo, o po to — skubėti į pagalbą. Cunami šelsmo padarytos žaizdos negreit užgis.

Tad kaip tik dabar labai naudinga bent valandėlei atsitolinti nuo rūpestių ir baimių, pakelti akis į žiemos padangę, kur, gerai matomas ir be žiuronų ar teleskopų, giedriomis naktimis blykčioja rausvas taškelis — planeta Marsas. Prieš metus, 2004 m. sausio 3 d., šios planetos paviršius pasiekė du nedideli erdvėlaivukai — kiekvienas maždaug tokio dydžio, kaip mūsų golfinkų mašinėles, kuriose jie važinėja po golfo pievas.

Instrumentiniai erdvėlaivukai nusileido priešingose rausvosios planetos pusėse. Pirmasis atvyko „Spirit“ ir, išsilaisvinęs iš para-

šiutų bei kitų varžtų, padėjusių jam saugiai nusileisti, pradėjo savo darbą — tyrinėti Marso paviršius, smelnytus ir akmenis, rinkti informaciją ir siųsti ją Žemei savo šeiminkams. Antrasis — „Opportunity“ nusileido kiek vėliau buvusio, kaip mokslininkai spėja, ežero ar didesnio vandens ploto dugne. Jis taip pat nedelsiant pradėjo atlikti iš anksto numatytus tyrimus.

Pamažu judėdami Marso paviršiumi, fotografuodami, kasinėdami, analizuodami, abudu „vežimėliai“ jau atsiuntė tiek naujos informacijos mokslininkams, kad savo misiją visiškai pateisino. Paleidžiant juos į erdvę, buvo tikėtasi, jog „Spirit“ ir „Opportunity“ — geriausi atveju — veiks apie tris mėnesius. Kadangi jų energijos šaltinis yra saulės šviesa, buvo galimybė, kad Marso žiemos metu abu tyrinėtojai užbaigs savo „karjerą“.

Be to neatstikto. Nors praslinko metai, „Spirit“ ir „Opportunity“ nerodo jokių „nuovargio ženklų“. Jie kruopščiai atlieka savo darbą, o optimistiškai nusiteikę mokslininkai pradeda tikėti, kad šie mazi „stebukliukai“ gali po Marsą važinėti dar bent metus ar net ilgiau. Dabar jau aišku, kad „Opportunity“ tikrai tyrinėja kažkada tolimoje praeityje buvusio lėkšto ežero dugną. Taip pat aišku, kad Marsas nėra „negyva planeta“ (kaip anksčiau manyta), nes prieš 2 mln. metų čia tebeveikė ugnikalniai.

„Spirit“ ir „Opportunity“ atradimais mokslininkai džiaugiasi, kaip vaikai Kalėdų rytą. Tikima, kad Marsas prieš daug milijonų ar milijardų metų buvo ne rausvoji, bet žalią planeta? Tačiau, jei ir jokios naudos iš tų erdvių tyrinėjimų nebūtų, žmogui reikia žvelgti tolyn — už horizonto, aukštyn — už savo planetos ribų. Tai mums suteikta didžioji dovana — žmogaus dieviškasis prad — viršijantis visas laikinas nelaimes, karus ir vargas. Jis skatina pažinti, žinoti, suprasti, siekti, pakilti virš kasdienybės. Būtų nusikaltimas šią Kūrėjo dovaną atmeti.

MONTEVIDEO, KUR „GRAF SPEE“ DVASIA TEBELŪKURIUOJA

R. JOHN RAPŠYS

Nr. 5

Tai tas pats Cieslinskas, tarp kitko, kuris su Urugvajaus krepšinio komanda dalyvavo ir Londono (1948 m.), ir Helsinkio (1952 m.) olimpiadose.

„Graf Spee“ nusėdo La Plata upės dumble, 80 pėdų seklumoje. Išėjus dešimtmetius jo bokštas kyšojo iš vandens. Pagaliau metalo laužininkai beveik visą sudorą, tačiau po vandeniu dalis vis tiek dar buvo matoma. Virš „Graf Spee“ buvo pakabinta šviečianti boja (plūduras), bet kartais koks laivas vis tiek ant šių griaučių užplaukdavo.

Žmonės nuo viršaus metala pamažu nuėmė, bet giliau krapštytis bijojo. Jie mano, kad ten dar yra gyvos amunicijos ir vieną dieną gali sprogti — pasakojė Clemente Vidzys, kuris beveik jau 40 metų gyvena Čikagoje, bet dažnai aplanko savo gimtąjį Montevideo.

Likučiai krante

Šiandien „Graf Spee“ nebematyti net ir atoslūgio metu. Viskas giliau po vandeniu. Vienas gidas nuvedė mane į pakrantę ir paaiškino: „Mes dabar stovim lygiai tarp Santa Teresa ir Ramirez iškyšių. Nuvesk akimi tiesią liniją į La Plata upę ir ten, maždaug 3 km atstume, yra to laivo kapas“.

Ant kranto taip pat tebėra „Graf Spee“ likučiai. Plieninės laivo plokštės buvo panaudotos sporto stadiono statybai. O vienas jo inkarų budi prie uosto vartų. Gal nešališkumo vardan, anglų kreiserio „Ajax“ varpas kabo prie uosto administracijos rūmų.

Dalėlė „Graf Spee“ igulus pasiliko Urugvajui. Visi kiti buvo pervežti į netolimą Buenos Aires, Argentiną, ir ten internuoti. Keletas jų pabėgo: per Andų kalnus, Čilę, Japoniją ir Rusiją pagaliau pasiekė Vokietiją. Likusieji po II pas. karo buvo prievarta grąžinti į Vokietiją. Tačiau, pirmai progai pasitaikius, apie 500 jų grįžo į Argentiną, kur dauguma vedė vietines merginas.

Kpt. Langsdorff neužmirštas

Likimo draugai įkūrė „Graf Spee“ sąjungą ir dažnokai sueina prisiminti senus laikus. Jų suvažiavimuose dalyvauja ir buvę priešai — anglų

laivyno veteranai. O Edward Millington-Drake, 1939 m. buvęs Anglijos ambasadorius Montevideo, iki pat mirties nepraleisdavo nei vieno tokio suvažiavimo.

Be to, laikui bėgant, visu eilės sparčiai retėja, net ir jauniausias „Graf Spee“ veteranai jau turi būti 82 metai.

„Kas mus riša per tą ilgą laiką, tai šviesus kpt. Langsdorff atminimas, — vienas iš jų kartą pareiškė spaudai. — Jeigu ne kpt. Langsdorff nutarimas susprogdinti laivą ir išgelbėti igulą, dauguma mūsų tikrai nebūtumėm išlikę gyvi“.

Po „Graf Spee“ tragedijos, kpt. Langsdorff su igula buvo patalpinti gruodžio 18 d. laivyno arsenale Buenos Aires. Rytą po pietų kpt. Langsdorff atsisveikino su igula. Jo paskutiniai žodžiai buvo:

„Prieš kelias dienas jūs turėjot atlikti liudną pareigą, atsisveikinant su jūsų žuvisiais draugais. Galbūt ateityje jūs vėl busit pašaukti panašią pareigą atlikti“.

Garbės reikalas

Po to kpt. Langsdorff apie tris valandas tarėsi kambaryje su savo karininkais. Jiems jis išdalinė savo asmeninius daiktus (laikrodį, fotoaparatus, kitus), sakydamas: „Man jų daugiau nereikės“.

Ankstų rytą kpt. Langsdorff rastas nusišovęs, pečius apsigaukęs ne nacių, bet senąja kaizerio laivyno vėliava. Paliko laiškus žmonai, tėvams ir vokiečių ambasadoriui. Pastarajam jis pabrėžė:

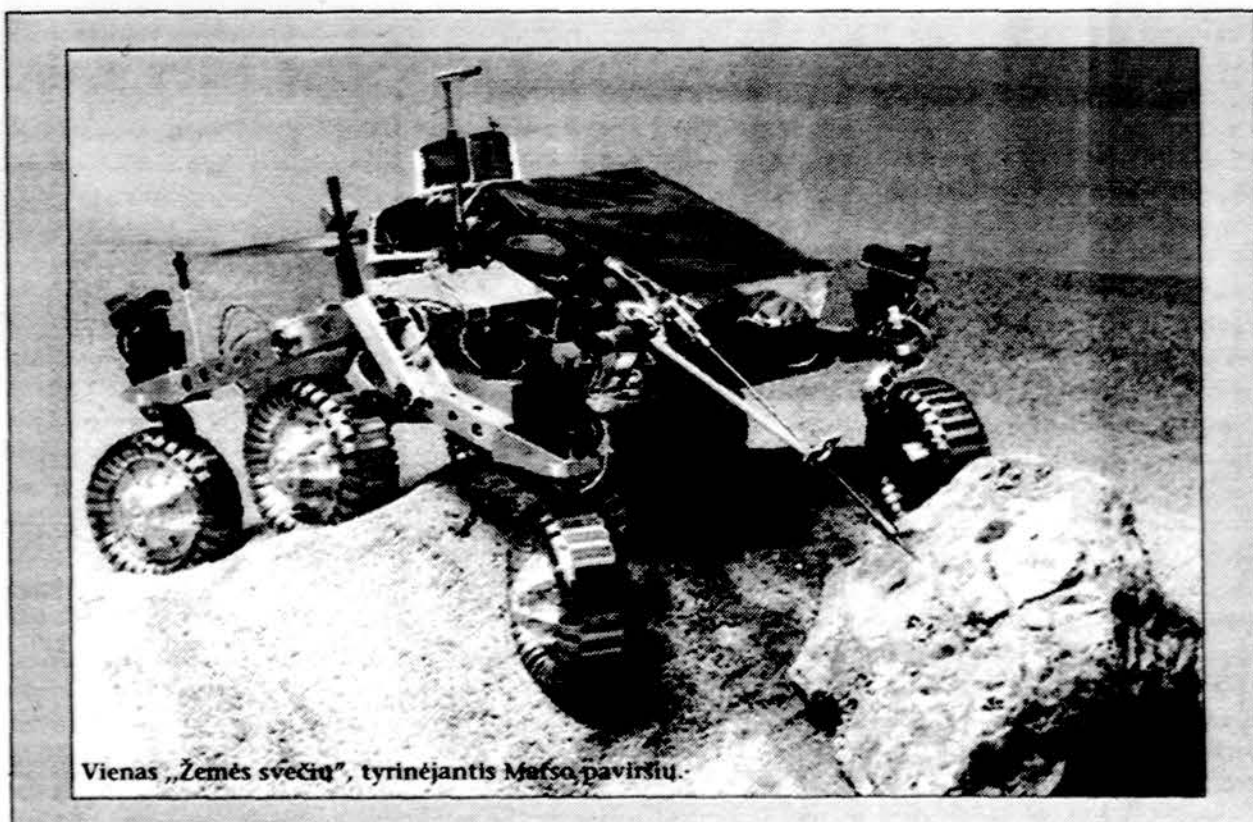
„Kapitonui su garbės jausmu, jo asmeninis likimas negali skirtis nuo jo laivo likimo“.

Kpt. Langsdorff kitą dieną buvo iškilmingai palaidotas Buenos Aires Chacarita kapinėse. Anglai ir ši kartą dalyvavo. Pats Winston Churchill yra pasakęs: „Kpt. Langsdorff — tai aukštos kokybės asmenybė“.

Atvirukai primena

Montevideo centrinėje aikštėje, Plaza Independencia, yra didžiulis mauzoliejus. Ant jo raitas Urugvajaus nepriklausomybės kovų didvyris.

Nukelta į 5 psl.

Vienas „Žemės svečių“, tyrinėjantis Marso paviršių.

Senasis palangiškis nemėgsta keiksnoti likimo

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Apie neramosios sielos ir guvaus proto palangiškį Aleksandrą Barakauską yra daug girdėję ne tik kurorto, bet ir aplinkinių žemaitijos vietovių gyventojai. Būtent šio žmogaus atkaklumas prieš keletą metų sukludė vietos valdininkams ir verslo magnatams Palangoje, prie pat jūros, įkurdinti didelį šunų ėdalo fabriką „Master Foods“. Aleksandrą Barakauską pažįstantys žmonės sako, jog šis užsispyręs ir vertlios sielos žemaitis visada turi savo tvirtą nuomonę, nemėgsta ir vengia tų, kurie įpratę gyvenime plaukti pasroviui...

Bėdos devynbėdės

Nors neseniai sulaukęs 92 metų, Aleksandras Barakauskas, nepraranda savitvardos bei žvalumo jausmo. Energijos kupinas, senolis išgyvena: ir dabar „dėl to įstabaus gyvenimo galima būtų kiti kiti daiktai nuveikti, jeigu ne tos bėdos devynbėdės — užpernai žiemą, valdymas nuo stogelio sniega, netikėtai slystėlio ir krito tiesiai ant betoninio grindinio...

„O, jergutėliau šventas, kiek škausmų iškentėjau su tomis savo sužalotomis kojomis. Kad būčiau buvęs jaunesnis, gal jos ir greičiau būtų sugiję. O dabar kone porą metų turėjau pratinoti lovoje. Kiek vėliau ir lauką galėjau išsiruoti tik su

invalido vežimėliu. Dekui Dievui, pastaruoju metu kojos jau šiaip ne taip apgijo, tai su ramentais retsykiais išlikinkščiau į lauką pasivaikščioti“, — savo senomis bėdomis dalijosi senolis.

Kelias į mokyklą

Vaikystėje patirti sunkumai ir vargai įpratino daugiavaikėje šeimoje Gudalių kaime, ties Skuodu, gimusį Aleksandrą nedejuoti ir nekeiksnoti likimo. Mažamežius valstiečių šeimoje jis buvo septintasis vaikas iš aštuonių. Paugėjęs kartu su kitais broliais ir seserimis turėjo duoną pelnytis pats pas gretimą kaimo turtingus ūkininkus. Gėgrėnuose kumečiavusiems tėvams vėliau pavyko įsigyti 2 ha žemės sklypą ir trobelę susireisti. Šeimos reikalai gal būtų pakrypę kitaip, jeigu ne dažnos tėvelio „bičiulystės“ su stikliu. Aleksandro mamai dažniausiai tekdavo vienai išlaikyti visus keturis namų kampus...

„Ganydamas karves ar kitokią nelengvą darbėlį dirbdamas, suvokiau, kad savo būti šioje žemėje praskaidrinti galima tik per mokslus. Kartą, eidamas į Barstyčių pradžios mokyklėlę, stabtelėjau prie pakelės smūtkelio ir, mintyse melsdamasis, daviau sau žodį, jog kada nors būtinai pasieksiu ir aukštąjį mokslą“, — tolimus vaikystės laikus prisiminė pašnekovas.

Atkaklumo nestokojusiam

Palangiškis Aleksandras Barakauskas.

jaunuoliui iš tiesų pavyko pasiekti mokslo aukštumas. Iš pradžių žinių teko semtis Joniškio žemės ūkio mokykloje, po to — Plungės mokytojų seminarijoje. Ją baigęs, beveik metus mokytojavo toli nuo savo gimtinės — Ukmergės apskrityje, Manciūnų pradinėje mokykloje. Po tarnybos Lietuvos kariuomenėje A. Barakauskas įstojo į, ką tik duris atvėrusi, Klaipėdos prekybos institutą. Čia susipažino su būsimąja gyvenimo drauge Augustina. Su ja išgyventa daugiausia pusė amžiaus.

Po sėkmingų studijų uostamiestyje Aleksandras studijas netrukus tęsė viename iš Londono universitetų, ten ne tik išmoko anglų kalbą, bet ir įgijo prekybos organizavimo žinių, susipažino su įvairių pasaulio šalių studentais. Gyvendamas priešakio Anglijoje, jis kartą pabuvojo seniausio pasaulio parlamento posėdyje — tuo metu ten buvo sprendžiami vienos karinės įmonės statybos reikalai...

Mokė ir Seimo pirmininko tėvą

Permainingi ir neramūs Aleksandrui Barakauskui buvo sovietų okupacijos, pokario metai. Iš pradžių dėstė Kauno ir Šiaulių prekybos mokyklose, vėliau — Klaipėdos žemės ūkio technikum. Tačiau iš čia greitai buvo išprašytas, kaip nepatikimas „klerikalinis elementas“ (jaunystėje buvo ateitininkas). Slapstydamasis nuo persekiojimų ir galimos tremties, Aleksandras buvo priverstas vykti į atokiausius žemaitijos kaimelius — mokytojavo Kretingalės, Slengių, kitose pradinėse mokyklose.

„Beveik per keturiasdešimt savo mokytojavimo metų esu sutikęs nemažai garsių žmonių. Didžioji dalis, jog mano mokiniai buvo rašytojas Kazys Saja ir akademikas Kazimieras Meškauskas, taip pat buvęs Lietuvos kompartijos vadovas Rimkaudas Songaila. Šie trys mano auklėtiniai išties buvo darbštūs ir gabūs jaunuoliai.

Beje, teko mokyti ir dabartinio Seimo pirmininko tėvą Stasį Paulauską. Oi, kokio sukto ir gudraus žmogaus būta! Vėliau sužinojau, kad šis veikėjas vadovauja Kėdainių komjaunuoliams, o paskui tapo sovietinio saugumo bendradarbiu...“, — pasakojo A. Barakauskas.

Saugoti savo kraštą

Prieš keletą metų Palangą ir viso šio regiono gyventojus suaudrino tarptautinės bendrovės „Master Foods“ bei vietinės valdžios toli siekiantys planai — prie Baltijos jūros, netoli poilsiaviečių, pastatyti didžiulį šunų bei kačių ėdalo fabriką. Išgirdęs tokią naujieną, Aleksandras irgi vos amonetko. „Ar neužtenka mums naftos verslo, miesto kanalizacijos įrengimų, teršiančių lengvai pažeidžiamą šiuos natūralių Dievo kampelių“, — piktinosi senasis palangiškis. Jo pastangomis greitai įsipleškęs aktyvi pasipriešinimo šiem užmojams kampanija, pradėti rinkti protesto parašai. Tuometinei šalies valdžiai, gavusiai kelis tūkstančius vietos gyventojų bei poilsiautojų parašų, teko į juos atsižvelgti. Žinoma, atsirado ir tokių, kurie išjuokė A. Barakauską, kitus bendražygius dėl tokios akcijos...

A. Barakauskui, kaip ir daugeliui mūsų šalies piliečių, teberūpi, ar politikai, pasinaudodami prieš porą metų patvirtintu Konstitucijos 47 straipsnio pakeitimu, atsižvelgs į gyvybiškus Lietuvos valstybės interesus, ar nepasiduos savanaudiškoms pasakotoms — parduoti tai, ką per tūkstantmetį išsaugojo mūsų senoliai. „Jis įvairių politikierių prisiklausiau daug gražių

kalbų, neva pradėję parduoti žemę, sulauksime kone rojus — pagyvės prekybiniai, ekonominiai santykiai, žmonės turės daugiau darbo ir t.t. Tačiau man, juoda ir balta gyvenime mačiusiam, nesmagu dėl to, kad tie atsakingi asmenys, į žemę žiūri tik kaip į paprasčiausią „prekybos objektą“, o juk žemė — tai valstybės teritorija, ir jos jokių būdu nevalia parceluoti“, — iki šiol savo tvirtos nuomonės laikosi A. Barakauskas.

Palangiškio nuomone, užsieniečiams galima būtų parduoti ne žemės nuosavybę, o žemėnaudos teisę, sakysime, 99 metams. Žemėnaudos teisės pardavimo sutartis, pasibaigus numatytam terminui, galėtų būti vėl pratęsta. „Europos Sąjungos įstatymai nėra dešimt Dievo įsakymų. Bendradarbiaujant su Europos šalimis, mums vertėtų prisiminti priešakari galiojusią Lietuvos ir Latvijos tarpvalstybinę sutartį. Iš karto po Pirmojo pasaulinio karo atsirado tokia išskirtinė sąlyga: jeigu Latvijos ūkininko žemė liko Lietuvos teritorijoje, o Lietuvos ūkininko — Latvijoje, tai latvių ūkininkas, įgijęs žemėnaudos teisę, galėjo imti derlių nuo savo žemės, esančios Latvijoje, o mūsų ūkininkas — Latvijos teritorijoje. Kodėl

mūsų politikams nepasinaudojus panašia patirtimi dabar“, — svarstė A. Barakauskas.

Senąjį palangiškį šiandien neramina ir mūsų valstybėje išsikeriojantis abejingumas savo tautinei kultūrai, kalbai. Ne tik Palangoje, bet ir visoje Lietuvoje, dauguma prekybos įstaigų, įvairios paslaugų teikimo įmonių savo pastatus pradėjo „puošti“ svetimvardžiais pavadinimais. Į juos pasižiūrėjus, vos akys ant kaktos nešoksta — visokiausi „schopingai“, „bildingai“ jau „puikuojasi“ ne tik didmiesčiuose, bet ir atokesniuose provincijos miesteliuose bei kaimuose. Nežinau, kur mes einame, kur galų gale mūsų tautinė savigarda, kad taip leidžiamės iš savęs tyčiotis? Ar Vokietijoje, Prancūzijoje, kitose šalyse kažką panašaus išvysite? Sostinėje veikianti Lietuvių kalbos komisija lyg kažką ir buvo užsimojusi padaryti, bet, kad jos balsas taip ir lieka tyruose. Galgi JAV, kitose užsienio šalyse gyvenantys tautiečiai, sugebėję išsaugoti lietuvišką kalbą, galėtų kaip nors aktyviau sukrusti ir sugedinti čia, Lietuvoje gyvenančius ir baigiančius sumankurti biurokratus“, — nelinksmą gaidelę mūsų pokalbį baigė Aleksandras Barakauskas.

SKELBIMAI

Ypatinga naujiena!

Jau galite įsigyti skaitmeninį video diską (DVD) su pilno metražo lietuvišku vaidybinio filmo „Vieni vieni“

Užsisakyti filmą skambinkite Amerikos lietuvių televizijai Tel. 708-839-9022 arba 708-785-8080.

- DVD turinys:
1. Filmas „Vieni vieni“ (trukmė 1:30). Režisierius Jonas Vaitkus.
 2. S. Barkaus dokumentinė laida „Požiūris“ (legendinio partizano Juozo Lukšos-Daumanto istorija) (trukmė 0:23).
 3. Filmo prodiuserio Vytauto Vilimo tekstas (anglų kalba).
- Filmas lietuvių kalba su angliais subtitrais. Garsas - DOLBY DIGITAL

Šis filmas — puiki vaizdinė priemonė istorijos pamokoms apie lietuvių pasipriešinimą sovietų okupacijai, paremta tikrais istoriniais faktais ir liudininkų pasakojimais, ir puiki dovana kielienam, kuriam brangi ir jdomi Lietuva bei jos istorija. Istorija apie išdidžius ir narius žmones, kurie pernešę brangino savo tėvynę, kad galėtų nulenkti galvą prieš sovietų okupantus.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agents Frank Zapolis (versle 49 metų)
Off. Mgr. Aukšs S. Kane,
Vilma Jariulienė,
Virginija Smuikaitienė
Kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

AS Šildymas Šaldymas
6555 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Priėmimo, instaliavimo, aptarnavimo
— Licensed — Bonded — Insured

7 dienų per savaitę 773-778-4007
773-531-1833

„DRAUGO“ SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

STATYBOS, REMONTO DARBAI

ZIL CONSTRUCTION

Contractor Work: 312-388-8088;
815-272-5193
Cell/fax: 615-744-
Žilvinas Vencius 5360; 773-581-5920
Albert Selevi www.zilconstruction.com

VIDA M. SAKVICIUS

Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

ISNUOMOJOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$620-\$650;
2 mieg. — \$710-\$750.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SKANDALAS DĖL PREZ. BUSH PORTRETO

JAV prezidento George W. Bush paveikslas, sukomponuotas iš beždžionių atvaizdų, pristatytas gruodžio 13 d. baigėsi dailės parodos New York uždarymu ir sukėlė dideles protestus akcijas dėl saviraiškos laisvės.

„Bush beždžionėlis“ (Bush Monkeys), nedidelis Chris Savido sukurtas portretas, eksponuojamas prekybos centre „Chelsea Market“, privertė vadybininkus uždaryti parodą dviem savaitėmis anksčiau nei buvo numatyta. Parodoje jauni dailininkai pristatė savo kūrinį, kuris turi būti įtrauktas į kas ketvirtinį leidinį „Animal Magazine“, kuriame skelbiami pradedančių autorių darbai.

„Pas mus susirinko gausybė žmonių, apie 2,000 per atidarymą. Kai vadybininkas pamatė paveikslą, jis tiesiog paklaido. Pramoga baigėsi. Pasimkite šį paveikslą arba aš jus areštuosiu, — sušuko jis. — Tai buvo siaubingas“, — pasakojo parodos organizatorius Bucky Turco.

B. Turco uždare parodą ir pirmąjį dailininką darbus į nedidelę galeriją „Animal Gallery“, esančią miesto centre.

Iš toli paveikslas atrodo kaip G. W. Bush portretas, bet, priėjus artiau, aiškiai matyti, kad jis sukomponuotas iš besimaudančių šimpanzių atvaizdų.

Pats 23-ųjų metų Ch. Savido labai nustebė dėl to, kaip buvo sureaguota į jo kūrinį, kuris, pagal parodos katalogą, įvertintas 3,500 dolerių. „Matyt, (paveikslas) nepaliekia abejingų... Man patinka, kai žmonės reaguoja (į mano kūrinį)“, — sakė jis. Dailininkas ketina parduoti paveikslą varžytinėse, o gautus pinigų atiduoti į saviraiškos laisvės fondą. „Tai ne vien meno klausimas. Tai fundamentalūs amerikietiškių teisių, žodžio laisvės klausimai, — sakė Ch. Savido. — Suima baimę, kai pamatai, jog tai nutinka, ypač tokioje vietoje kaip New York“.

„Reuters“—BNS

Anglijos karalienė nepataikė ant kėdės

Stropus dviratis patraukė kėdę į šalį, kai Anglijos karalienė Elizabeta II pakilo nuo Kalėdų stalo. Vos po kelių sekundžių jis su siaubu pamatė ją sėdant atgal. Deja, pastumti kėdės karalienėi nepasisekė, ir ši visa jėga dribtelėjo ant žemės.

Dviratis Fraser Marlton — Thomas buvo įsitikinęs, kad 78-erių monarchė pakilo, norėdama kažką paimti nuo bufeto. Bet pasirodė, jog ji tik siekė patiekalo ar pasilenkt arčiau į kalbinusius asmenis. Taigi, užuot vėl sėdusi ant savo kėdės, kurią paslaugiai patraukė dviratis,

ji atsidūrė po stalu, kur garšių kšnelių laukė visos bursos mylimiausios šunelių. Taip situacija aprašė „Mail on Sunday“.

Laikraštis citavo Sandriam rūmų, kur karališkoji šeima sutiko Kalėdas, tarnus. Šie patikino, kad jos didenybė nesusižeidė. Tuo metu svečiai nesuvaldė juoko. Siaubo ištiktą 25-erių metų tarną padėjo karalienėi atsikelti, o ši kartu su kitais, gardžiai pasijuokė iš incidento.

(Iš spaudos)

SUSTABDĖ KUNIGIŠKUS IGALIOJIMUS

Panevėžio vyskupijos kurija praneša, kad Panevėžio vyskupas, sužinojęs apie 2004 m. lapkričio 27 d. autoįvykį Pasvalyje, Biržų gatvėje, kuriame dalyvavo kun. Žydrūnas Javokas, ir susipažinęs su pirmine Pasvalio rajono policijos komisariato išvadomis, nusprendė kun. Žydrūną Javoką atleisti iš Pasvalio šv. Jono Krikštytojo parapijos vikaro pareigų ir sustabdyti jo visus kunigiškus įgaliojimus. Galutinį sprendimą dėl kun. Žydrūno Javokaus Panevėžio vyskupas priims pasibaigus išteisiniam tyrimui ir susipažinęs su jo rezultatais.

BŽ, 2004 m. Nr. 23

„DRAUGAS“ SKELBIA KONKURSA

skirtą „Draugo“ 95-rių metų sukakčiai paminėti.

Tema: „Draugo“ istorija, nuo įsteigimo iki šių dienų.

Rašinio apimtis: 100 mašinėlė ar kompiuteriu rašytų puslapių (gali būti ir daugiau)

Dalyvauti gali istorikai, žurnalistai, rašytojai, studentai ir kiti, sugebantys rašyti.

Už geriausią tekstą skiriama 1,000 dol. premija, kurios mectenatas yra Kazimieras Rožanskas.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki 2005 m. liepos 12 dienos.

Rašiniai pasirašomi slapvardžiu, o atskirame voke įrašoma tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas.

Siųsti „Draugo“ leidėjų valdybos pirm. Marijai Remienei „Draugo“ adresu: 4545 West 63rd. Str., Chicago, IL 60629.

(Iš įvairios spaudos)

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN COMMUNITY DAILY

Pasaulio naujienos

(Rimianis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimai)

EUROPA

AMSTERDAMAS

Šurmuliuojančiose traukinių stotyse, triukšmingose vertybinių popierių biržose, biurose ir namuose europiečiai trečiadienį trims minutėms nušiuvo pagerbti dešimčių tūkstančių per cunamį Pietų Azijoje žuvusių žmonių atminimą. Praėjus dešimčiai dienų nuo tada, kai stiprus žemės drebėjimas prie Sumatros salos sukėlė didžiulius bangas, nusiaubusias Indijos vandenyno pakrantes, vidurdienį nuo Roterdamo iki Romos išsivyravo tyla, gedint 145,000 patvirtintų cunamio aukų. Europos Sąjungos valstybinuose pastatuose vėliavos buvo nuleistos iki pusės stiebo, biržose išsivyravo tyla, stebėtojai sustojo traukiniai, o televizijos ir radio stotys transliavo gedulą muziką.

STOKHOLMAS

I Švediją anksti trečiadienį parskraidinti pirmieji per cunamį Azijoje žuvę švedai, o šalis baiminasi, kad ši netektis gali būti didžiausia per 200 pastarųjų metų. Šešis žydras ir geltonas spalvų Švedijos vėliavomis uždegtus karstus pasitiko karalius Carl XVI Gustaf, karalienė Silvia (Silvija), premjeras Goran Persson ir žuvusiųjų giminių. Artimiausiomis dienomis ir savaitėmis turi būti parskraidinta daugiau žuvusiųjų. Azijos kurtuose per gruodžio 26-osios cunamį žuvo 52 švedai. Dar 1,903 švedai dingo arba nerandami. Švedija yra labiausiai nukentėjusi Europos valstybė.

KIJEVAS

Viena koalicijos „Liaudies jėga“ pirmininkė Julija Tymošenko patikino esanti niekaip nesusijusi su verslu, todėl galinti būti neblogo Ukrainos premjerė. Buvusi ministrė pirmininkė, kuravusi kuro ir energetikos kompleksą vyriausybėje 2000 metais, taip pat pareiškė, kad jos pranašumas yra tas, jog ji ži-

no, kaip įvesti tvarką šalyje. Kalbėdama per televiziją, J. Tymošenko kelis kartus pabrėžė, kad vyriausybei neturi vadovauti žmogus, susijęs su verslu. Tuo tarpu Ukrainos generalinė prokuratūra pastaruosius keletrius metus mėgino panaikinti J. Tymošenko deputatės neliečiamybę, kaltindama neva ji pažeidė įstatymus, būdama dujų eksporto bendrovės vadovė dešimtojo dešimtmečio viduryje. Pati J. Tymošenko pareiškė, kad visus kaltinimus jai „sukurpė“ valdžia.

VARŠUVA

Lenkijos parlamento pirminku trečiadienį paskirtas nuosaukis kairiųjų pažiūrų užsienio reikalų ministras Włodzimierz Cimoszewicz. Jo pirmtakas šiam poste Jozef Oleksy atsisakė dėl kaltinimų anksčiau buvus komunistinės slaptosios tarnybos informatoriumi. W. Cimoszewicz 1996-1997 metais vadovavo vyriausybei. Jis yra vienas iš nedaugelio valdančiosios Kairiųjų demokratų sąjungos (KDS) vadovų, neišvėlęs į skandalus, dėl kurių partija prarado anksčiau turėtą populiarumą.

JAV

LOS ANGELES

Katalikų Bažnyčia su seksualinio išnaudojimo, kuriuo kaltinami kunigai, aukomis sudarė susitarimus už 100 mln. JAV dolerių, rodo teismo dokumentai. Tai didžiausia suma, dėl kurios yra susitarusi kokia nors JAV vyskupija ir seksualinio išnaudojimo aukos. Vyskupas Tod Brown pirmadienį Los Angeles teisme atsispaus aukų ir paskelbė tūkstančius puslapių bylą, kurios buvo iškeltos dėl kunigų, vienuolių ir katechetų pasauliečių lytinių nusikaltimų, jo vyskupijoje Orange apygardoje. Susitarta su 90-čia aukų, kurioms, pasak advokatų, buvo sumokėta nuo 50,000 dolerių iki beveik 4 mln. dolerių.

JAV

BANDA ACEH

Po griežtos kritikos dėl menkų pastangų padėti nukentėjusiems nuo cunamio Pietų Azijoje, JAV sutelkė visą savo viešųjų ryšių galią iš globalinės operacijos išspausiti ir politinės naudos. Prieš savaitę prezidento George W. Bush administracija JAV žiniasklaidą negailestingai pliekė, jog ši nesugebėjo pakankamai greitai ir nuosirdžiai sureaguoti į cunamį. Tačiau dabar, pažadėjęs skirti 350 mln. dolerių paramos ir nusiuntę didelę karinę pagalbą, Washington viliasi musulmonų pasaulyje ir kitose šalyse, nepritarusiose išveržimui į Iraką, užsidirbti vieną kitą populiarumo tašką. Nors kitų šalių finansinė parama viršijo amerikiečių, tačiau ją remia viena iš didžiausių Pentagono kada nors organizuotų karinių gelbėjimo operacijų.

PIETŲ AMERIKA

SANTIAGO

Čilės Aukščiausiasis Teismas antradienį nusprendė, kad Augusto Pinochet galima pateikti kaltinimus dėl žmogžudysčių ir žmonių grobimo — ši nutartis buvusį diktatorių dar labiau priartino prie teisiųjų suolo, į kurį jis gali sėsti dėl nusikaltimų žmogaus teisėms. Aukščiausiasis Teismas pritarė žemesnės instancijos teismo sprendimui atimti gynybos pareikimą, kuriame teigiama, kad 89 metų A. Pinochet nėra protišiai pajėgus apsiginti. Šis teismo nuosprendis gali paskatinti išduoti A. Pinochet arešto leidimą. Šis nuosprendis dar nėra neginčijamas įrodymas, kad byla tęsis, nes Čilės teisinė sistema gynybai palieka pakankamai erdvės manevruoti. Stebėtojai primena, kad praėjus daugiau nei 20 metų nuo diktatoriaus valdymo, jo realus teismas taip ir neprasidėjo.

DĖKOJANT UŽ GYVENIMĄ

A+A prelatas Antanas Bertašius 1911–2004

Prel. Antanas Bertašius (dešinėje), 2002 m. birželio 13 d. šventęs savo 65 m. kunigystės sukaktį Putnam seselių vienuolyne. Šventėje dalyvavo ir kun. Rapolas Krasauskas (kairėje).

2004 metų Padėkos dienos vakarą, XI.25 d. Matulaučio slaugos namuose Putname mirė prelatas Antanas Bertašius, sulaukęs 93 metų amžiaus. Už jo ilgą, įdomų ir turiningą gyvenimą dera dėkoti Dieviui bei džiaugtis šio ištikimo kunigo tarnystę Dievui ir žmonėms. Gimęs ir augęs tarpukario Lietuvoje, prelatas buvo tikras Tauragės apskrities žemaitis. Baigęs Kauno kunigų seminariją, išvėntintas Kauno katedroje arkiv. Juozapo Skvirecko 1937 m. gegužės 22 d. savo tėvyneje kunigo pareigas prelatas ėjo tik 7-erius metus, o svetur žmonėms tarnavo 60 metų. 2002 m. pavasarį prelatas iš savo artimų bičiulių ir bendrakursių kun. Rapolo Krasausko šventė 65 metų kunigystės sukaktį Putnamo vienuolyne, ir abu taipogi buvo pagerbti vietos vyskupo Danielio Harto už ištikimą tarnystę bažnyčiai.

Lietuvoje dirbęs vikaru ir kapelionu, 1944 m. pasitraukęs į Vokietiją drauge su daugeliu savo tautiečių, kun. Bertašius ir tremtyje kapelionavo pabėgėlių stovyklose. 1949 m. išvyko į JAV, Čikagą, kur turėjo giminių. Kelis metus padirbęs Illinois ir Arizona katalikų parapijose ir išmokęs anglų kalbą, kun. Bertašius 1957 m. išvyko į El Paso, TX, vyskupiją. Ten dauguma katalikų buvo ispanų kilmės, tad kun. Ber-

tašius išmoko ispanų kalbą, kad galėtų aukoti šv. Mišias, sakyti pamokslus ir teikti sakramentus. El Paso vyskupijoje išdirbęs 16 metų vikaru, klebonu bei aptarnavęs mažas, neturinčias kunigo vietas, kun. Bertašius vienoje parapijoje pastatė bažnyčią. Už visą tai El Paso vyskupas jam suteikė prelatūrą ir visą gyvenimą prelatas kasmet sveikindavo Kalėdų proga.

Būdamas 74 metų amžiaus, prelatas išėjo į užsitarimą pensiją El Paso vyskupijoje. Tačiau prašomas šv. Kazimiero Paterson parapijiečių, prelatas sutiko grįžti prie kunigystės pareigų, kad būtų galima toliau išlaikyti šią lietuvišką parapiją. Prelatas išlaikė jautri ir patriotiška širdis negalėjo nesisleipti ir lietuvių parapijiečių prašymą. Paskiria administratoriumi šv. Kazimiero parapijoje dirbo 15 metų, užsitarnaudamas parapijiečių didįlį dėkingumą bei nuosirdžią pagarbą. Įvertindami jo pasisavojimą, parapijiečiai mieliai padėdavo parapijos reikaluose.

2000 m. vasarą prelatas išsitraukė iš namų amžiaus ir silpnėjantį sveikatos našta, savo parapijiečių Rygelių padedamas, persikėlė gyventi į kalbą, kun. Bertašius 1957 m. išvyko į El Paso, TX, vyskupiją. Ten dauguma katalikų buvo ispanų kilmės, tad kun. Ber-

Rusijos gyventojai nevienodai vertina Stalin vaidmenį

Rusijos gyventojai anaipol ne vienodai vertina Josif Stalin vaidmenį šalies istorijoje, rodo sociologijos tyrimo duomenys, gauti šio vieno didžiausių visų laikų diktatoriaus 125-ųjų gimimo metinių išvakarėse iš Juri Levad analitinio centro.

31 proc. Rusijos gyventojų nuomone, jis buvo žiaurus, nežmoniškas tirėtojas, kuriam tenka kaltė už milijonų nekaltų žmonių sunaikinimą. Tačiau beveik tiek pat apklaustųjų (29 proc.) mano, jog kad ir kokios klaidos ir ydos jam būtų primetamos, svarbiausia tai, kad jo vadovaujama tarybinė liaudies iškovojimo pergalė Didžiajame tėvynės kare.

Penktdalis atsakiusių (21 proc.) vadina J. Stalin „išmintingą vadovą“, kuris atvedė SSRS į galybę ir suklestėjimą. 16 proc. apklauso dalyvių įsitikinę, kad „tik griežtas valdymas galėjo palaikyti tvarką valstybėje toms aštrios klasių kovos, užsienio grėsmės, visuotinio iškrikimo sąlygomis“, kurios buvo šalyje tais metais.

Su nuomone, kad „mūsų liaudis niekada negalės apsieiti be tokio tipo vadovo, kaip J. Stalin, anksčiau ar vėliau jis ateis ir

draugas, 2005 m. sausio 6 d., ketvirtadienis

5

A+A ANNE F. RICE-AZUKAS

Mirė 2005 m. sausio 3 d., sulaukusi 92 metų.

Nuliūdę liko: vaikai Judith Williams, Daniel su Carol, David su Carol ir Elizabeth „Betty“ su Ronald Henny; anūkai Kimberly, Lisa, Sheri, Dawn Ann, Kara, Ron, Eric, Laura, Betty, Daniel ir Paula; daug proanūkų; seserys Julie Stanich, Helen Umlauf; daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionė buvo žmona a.a. John P., sesuo Catherine Chelpulis, Peter, Mary, Tony ir Joe Rice.

A.a. Anne pašarvota penktadienį, sausio 7 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Blake-Lamb laidojimo namuose, 4727 W. 103rd St., Oak Lawn, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 8 d. 10:30 v.r. Velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Blake-Lamb F.H. Tel. 708-636-1193

Sunkios, varginančios ligos iškankintai

A+A ELENAI MILKOVAITIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jos vyrui KARIOLUI ir visiems juodviejų šeimos nariams.

Šią netekties valandą drauge liūdime labai mielo tautinės sąmonės žmogaus.

Los Angeles, CA, žurnalistai Stasė Pautienienė, pirm.

vienuolyne vykstantia veikla bei apsilankantais svečiais. Su šiuo vienuolynu jis buvo susipažinęs nuo seno — nuo 1976 metų vasaros, kasmet dalyvavo iš Vilniaus vesti seserims rekolekcijose, kurias organizavo Lietuvių kunigų vienybė. Čia, Matulaučio namuose, kapelionu dirbo ir jo jaunystės dienų bičiulis kun. Rapolas Krasauskas, su kuriuo po 50-ties metų Dievas davė vėl artimai bendrauti.

Sveikatai rimtai sušlubavus, prelatas buvo perkeltas į Matulaučio slaugos namus. Bet ir čia jis nesijautė esąs ligonis. Deja, amžius ir sveikata pakirto jėgas ir po dešimties mėnesių jis iškeliaavo amžinybėn, gavęs paskutinį patepimą iš jaunojo kun. Vytauto Gedvainio, vienuolyno kapeliono, rankų.

Kun. Vytautas, dažnai jam buvo patarnavęs ligoje, ir auko-

jo laidotuvių šv. Mišias Matulaučio namų koplyčioje lapkričio 28 d. drauge su kun. Rapolu Krasausku ir kun. Julium Sasnausku, atvykusiu iš Vilniaus vesti seserims rekolekcijas. Puikų ir nuosirdų pamokslą apie prelatą gyvenimą pasakė kun. Vytautas Gedvainis, dalyvaujant seserims, būreliui buvusių prelatų parapijiečių bei apylinkės lietuviams.

Prelato Bertašiaus palaikai buvo nusikraidinti į Čikagą, kur lapkričio 30 d. laidojimo apeigas atliko kitas jo artimas jaunų dienų draugas prelatas Ignas Urbonas.

Dabar jis ilsisi šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia savo trijų bičiulių kunigų. Tebūna gerasis Dievas jam gailėstingas už ilgą ir ištikimą tarnystę.

Ses. O. Mikailaitė

MONTEVIDEO, KUR „GRAF SPEE“ DVASIA TEBELŪKURIUOJA

R. JOHN RAPŠYS

Atkelta iš 3 psl.

Jose Gervasio Artigas šaltai stebi besimyluojančias poras, skubantius tarnautojus, pulkus balandžių ir retus turistus iš Amerikos.

Kaip ir visi turistai, nutariau nusipirkti keletą atvirukų šaltiniuose kioskuose. Tarp šimtai spalvingų atvirukų, pastebėjau kažką pilkuojant. Žiūriu ir netikiai: keletas juoda ant balto atvirukų iš „Graf Spee“ tragiško vizito Montevideo, prieš daugelį metų...

„Kada paskutinį kartą jus pardavė vieną šių atvirukų?“ — paklausiau kasininkės. „Visai neseniai, prieš porą dienų. Nežinau, kodėl, bet žmonės perka. Ne po daug, bet vis nuperka. Daugiausia turistai“, — ji atsakė.

Prileidau mintį, kad „Graf Spee“ dvasia čia ne tik lukučiuoja, bet gal ir nuolat apsigyveno. Ir kodėl ne? Montevideo — gražus, sauletas ir svingingas miestas... ne tik turistams, bet ir dvasioms.

Šaltiniai:

Blair, Clay. Hietler's U-Boat War. Vol. II. New York: Bantam House, 1998.

Brooks, John, et al., eds. The 1982 South American Handbook. Bath, England: Trade & Travel Publications, 1981.

DeLama, George. „Remembering Graf Spee“. Chicago Tribune Magazine. Dec. 10, 1989, p. 42.

Pitt, Barrei, et al., eds. „Suicide of a Marauder“. The Battle of the Atlantic. Alexandria, VA: Time-Life Books, Inc., 1977.

Pope, Dudley. The Battle of the River Plate. 1956: rpt. Annapolis, MD: Naval Institute Press, 1987.

UPI. „500 Graf Spee Crewmen Settle in Argentina“. Chicago Sun-Times. Dec. 24, 1978, p. 52.

Van Der Vat, Dan. The Atlantic Campaign. New York: Harper & Row, 1988.

Pabaiga

Senamiesčio gyventojams — naujas mokestis

Vilnius, sausio 5 d. (BNS) — Nuo kitų metų pradžios Vilniaus miesto Senamiesčio gyventojams bei vairuotojams, kirtusiems jo gatves, teks mokėti tranzito mokestį. Vilniaus miesto savivaldybė taip pat planuoja artimiausiu metu padidinti automobilių parkavimo mokestį sotinės senamiesčio centre.

Pasak Vilniaus mero Artūro Zuoko, tranzito mokestis už Vilniaus miesto Senamiesčio gatvių naudojimąsi bus įvestas norint riboti eismo srautą šia miesto dalimi. Tranzito mokestis išgalios po to, kai bus įrengtas Vilniaus miesto Pietinis senamiesčio aplinkkelis.

Manoma, kad sotinės vairuotojams mokėti tranzito mokestį teks nuo 2006-ųjų sausio

1-os dienos.

„Taip pat kaip Londone — automobilis pravažiuoja, nuškaitomas numeris, jums nereikia sustoti, jums nereikia niekam jokių pinigų mokėti. Tik per tam tikrą laiką — per 24 valandas — sumokėti tranzito mokestį“, pasakojo A. Zuokas.

Kol kas nenuspręsta, kokio dydžio bus tranzito mokestis. Vilniaus mero žodžiais, jis gali siekti nuo 2 iki 5 litų už vieną kartą.

Tranzito mokestį pasiūliusios savivaldybės įmonės „Susisiekimo paslaugos“ direktorius Vaidotas Antanavičius DELFI teigė, kad svarstoma galimybė, jog tranzito mokestis gali būti skirstomas pagal transporto priemonės tipą.

Perviečia, kaip įtariama, V. Bieliausko prašymu telefonu terorizuodamas V. Jasevičių, neva reikalavo 2 mln. litų vertės turto. Tačiau buvęs „Vilniaus brigados“ narys neigė skambinęs sportininko tėvui. I. Perviečia taip pat neigia įtarimus dėl boksininko sumušimo.

Vilniaus miesto meras A. Zuokas spaudos konferencijoje teigė, kad savivaldybės teisininkai teismuose laimėjo bylas dėl 30 milijonų litų vertės sklypų išsaugojimo miestui. Jei savivaldybė būtų šia bylas pralaimėjusi, tie žemės sklypai būtų atsidūrę privačių asmenų rankose ir po to perparduoti daug didesnis kainomis.

„Visuomenės interesai yra apginti“, sakė A. Zuokas.

„Mano nuomone, visuomeniniam transportui šis mokestis turi būti netaikomas, tada sotinės gyventojai turės alternatyvą — keliauti ne savu transportu, bet visuomeniniu“, kalbėjo V. Antanavičius.

Pasak „Susisiekimo paslaugų“ direktoriaus, sotinės Senamiesčio gyventojams vilniečių, turintiems automobilius, taip pat teks mokėti tranzito mokestį, tačiau mažesni.

Sumokėti tranzito mokestį bus galima keliais būdais: sumokėti jį per artimiausias 24 valandas jau kirtus Vilniaus Senamiesčio gatves, nusipirkti iš ankstinį tranzito mokestis terminuotą abonentą arba iš anksto susimokėti už pasirinktą Senamiesčio kirtimų skaičių.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

SAUSIO 16 D., ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMO BAŽNYČIOJE, Marquette Parke, lietuvių meno ansamblis „Dainava“ ruošia koncertą „Tavo rankose“, paminėti žuvusius ir kentėjusius už Lietuvos laisvę. Koncerte skambės Vlado Jakubėno „De profundis“ (iš gilumos) ir „Mylėsi Lietuvą iš tolo“, J. Dambrausko „Malda už tėvynę“ ir D. E. Gawthrop „Sing me to Heaven“ (Veski į dangų). Stambiausias koncerto kūrinys bus atliekamas su 24-ųjų narių orkestru. Tai kompozitoriaus Morten Lauridsen „Lux Aeterna“ (Amžinoji šviesa) – penkių dalių muzikinė meditacija, kviečianti klausytoją pasikliauti amžinosios šviesos pažadu. Koncerto pradžia 3 v.p.p. Bilietai (15 dol. suaugusiems ir 8 dol. vaikams) parduodami: „Seklyčioje“ (2711 W. 71st St., Chicago, IL, tel. 773-476-2655), „Lietuvėleje“ (5741 S. Harlem Ave., Chicago, IL, tel. 847-845-3972, 773-788-1362), ir Pasaulio lietuvių centro „Dovanėlėje“ (12711 127th St., Lemont, IL).

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ taryba ir Vyresniųjų lietuvių centras ruošia metinį „Labdaros vakarą“ 2005 m. sausio 22 d., 6:30 v.v. „Seklyčioje“. Visi yra kviečiami šiam „Labdaros vakarui“ dalyvauti ir paremti JAV LB Socialinių reikalų tarybą, kuri per išitus metus tiesia ranką visiems pagalbos reikalingiems lietuviams. Dėl rezervacijų skambinkite Birutei Podienei ir Socialinių reikalų tarybos raštine tel. 773-476-2655.

RITA VENCLOVIENĖ IR ALDONA KAMANTIENĖ, dirbusios ilgą laiką su „Vaiko vartai“ mokykla, remiamais vaikų centrais Lietuvoje, papasakos apie jų darbą ir išpučius ateinančių sekmadienį, sausio 9 d., 12:30 v.p.p. Bočių menėje, Lemonte. Visi kviečiami pasiklausyti.

LEMONTO SOC. REIKALŲ SKYRIUS praneša, kad sausio 12 d., 2005 m. nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p., Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje bus galimybė pasiskiepyti (flu shots). Pensininkams su Medicare kortelėmis skiepai nemokami, kitiems – 20 dol.

SAUSIO 8 D., ŠEŠTADIENIS, Čikagos ir apylinkių parkuose (viso 22 vietose), nuo 9 v.r. iki 2 v.p.p. organizuojamas kalėdinių eglučių surinkimas (Christmas Tree Recycling).

Šiaurinėje pusėje: North Park Village Nature Center, 5801 N. Pulaski Rd.; Norwood Park, 5801 N. Natoma Ave.; Portage Park, 4100 N. Long Ave.; Revere Park, 2509 W. Irving Park Rd.; Warren Park, 6601 N. Western Ave.

Miesto centre: Grant Park, 900 S. Columbus Drive; Jackson Park, 6401 S. Stony Island Ave.; Lincoln Park, on Cannon Drive at Fullerton Ave.; Margate Park, 4921 N. Marine Drive; Garfield Park, 100 N. Central Park Ave.; Humboldt Park, 1440 N. Sacramento Ave.; Kelynn Park, 4438 W. Wrightwood Ave.; Riis Park, 6100 W. Fullerton Ave.; Sheridan Park, 910 S. Aberdeen St.

Pietryčių pusėje: Bessemer Park, 8930 S. Muskegon Ave.; Lake Meadows Park, 3117 S. Rhodes Ave.; Rowan Park, 11546 S. Avenue L.

Pietvakarių pusėje: Kennedy Park, 11320 S. Western Ave.; Marquette Park, 6700 S. Kedzie Ave.; McKinley Park, 2210 W. Pershing Rd.; Mt. Greenwood Park, 3721 W. 11th

St.; Wentwood Park, 5625 S. Mobile Ave.

SAUSIO 17 D., DALEY PUBLIC LIBRARY, 3400 S. Halsted, prasidės nemokami anglų kalbos kursai. Rytiniai kursai: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 9 v.r. iki 12 v.p.p. (aukštesnio lygio). Vakariniai kursai: pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 12 v.p.p. iki 3 v.p.p. (pradedantiesiems). Vakariniai kursai taip pat vyks antradienį ir trečiadienį nuo 5 v.v. iki 8:30 v.v. (aukštesnio lygio). Registracijos prašoma nuo sausio 10 d. Kursai vyks 16 savaitę. Knygos ir kita mokomoji medžiaga – nemokama. Mokytojas Stan Smith, tel. 773-376-7521, e-paštas: stan-smith44@hotmail.com.

2005 M., SAUSIO 13 D., PLC, Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje, įvyks Sausio 13-osios minėjimas. Prisiminsime ir pagerbsime žuvusius tautiečius skaitiniais ir menine programa. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

MARIA AUKŠTESNIOJI MOKYKL kviečia mergaites, baigusias 8 skyrių, mokytis Maria aukštesniojoje mokykloje. Stojamas egzaminas bus 2005 m. sausio 8 d., 8 v.r. Su savimi reikia turėti du antro numerio pieštukus ir stojimo mokestį. Dėl informacijos skambinti 773-925-8686 ext.181.

DĖMESIO! LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad anketos paramai ir stipendijoms jau yra Lietuvių fondo tinklapyje: www.lithfund.org. Jas galima gauti ir LF raštineje. Stipendijų prašymų anketos, pilnai užpildytos, su visa dokumentacija, turi būti išsiųstos į LF raštine iki 2005.03.15. Paramos prašymo anketos pastu turi būti išsiųstos iki 2005.04.15. Jei turite klausimų, prašome kreiptis į LF raštine tel. 630-257-1616, faks. 630-257-1647, e-paštas: admin@lithfund.org.

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įkūrėja motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, sausio 8 d., 9:30 v.r., seselių motiniškas name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias auko rev. James Presta, Šv. Juozapo seminarijos of Loyola University, prezidentas. Po Mišių bus apeigos, kurių metu Paul ir Susan Binkis, Loretta Ezerskis, Adrea Gayton, Mary Anna Gercius ir Ginger Madden bus priimti į Šv. Kazimiero seselių kongregaciją kaip pasauliečiai nariai (Lay Associates). Prašome dalyvauti.

NUO CUNAMIO NUKENTĖJUSIOMS šeimoms paremti LB valdyba ir talkininkai ruošia pietus šį sekmadienį, sausio 9 d., Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mazerio saleje, 4420 S. Fairfield Ave., tuoj po 10 v.r. lietuviškų Mišių. Bus renkamos aukos, kurios bus siunčiamos per Katalikų labdaros organizaciją (Catholic Charities). Visuomenė kviečiama paremti savo atvykimu ir auka.

SAUSIO 30 D., SEKMADIENIS, 1 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia vaikus, tėvelius ir senelius į šv. Valentino dienos skirtų atvirukų kurimo užsiėmimą. Registracijos tel. 773-582-6500.

Naujametiniai sveikinimai iš Willowbrook

Statistika teigia, kad Naujųjų metų šventės žmonės labiausiai laukia, kad daugumai žmonių Naujųjų metų šventė kur kas svarbesnė nei gimtadienis ar vardadienis. Tad ir ruošiamasi jai, kur kas dėmesingiau, kur kas rimčiau. Naujametinių pokylių salės kiekvienais metais padabinamos gražiau ir gražiau, o svarbiausiai – išradingiau, naujau, kad Naujieji būtų pasitinkami su ypatingais netikėtais.

Taip sutiko Naujuosius Willowbrook pokylių ir šokių rūmų savininkai Birutė ir Gediminas Jodvaliai bei Ina ir Darius Žukauskai.

Visomis vaivorykštės spalvomis ir šviesėmis švėtėjo nuostabiai padabinta kalėdinė eglutė, o scenos gilumoje kabėjo išpuoštas didelis žalias vainikas, kurio viduryje puikavosi įrašas „Sveikinimai su 2005 metais“, o šalia jo, gerai matomas, tikėjo ir lėtai savo rodyklės ratu varinėjo didelis sidabrinis laikrodis, svarbiausias šio iškilmingo šventinio vakaro akcentas.

Kaip niekada šį vakarą dažniau skambėjo iš „Vaterlo tilto“ nuostabūs anglų valsas „Pakelkim mes aukštai taures, už jaunus dieneles...“ ir iš niekad nesenstančios didžiojo visu laikų kompozitoriaus Giuseppe Verdi „Traviatos“ operos valsas „Pakelkim, pakelkim mes taure. linksmybių“, ir dar linksmy, tik Naujųjų vakarui parinktuju melodijų. Orkestras, netinginaudamas grojo ir grojo linksmiausias melodijas, o salė

je sukosi ir sukosi labai gražiomis šventinėmis sukleimėmis pasidabinę ponios su savo puošniais frakais ar smokingais apsirengusiais partneriais.

Senujų metų pasilinksminimas vyko tol, kol didžiojo – scenos laikrodžio rodyklės priartėjo iki tų lemtingųjų skaičių. Tuo metu Willowbrook rūmų šeimininkas Gediminas Jodwalis su meno renginių organizatoriumi Darius Žukausku galingais rankų mostais nutraukė scenoje pritvirtintas virves, laikiusias tūkstantį oro balionų, ir po visą salę pasklido daugybė margaspalių balionų ir balionėlių. Balionėliai tartum nešė naują žinią – prasidėjusius Naujuosius 2005 metus, naują laimę, naujus šeiminių ir organizatorių linkėjimus. Estradinis orkestras grojo valsus. O kai balionai nukrito ant grindų, pakako tik vienos poros, kuri, gal tyčia, o gal ir ne, užlipo ant vieno iš balionėlių, – šis garsiai sprogo! ... Ir pasipylė daugybė sproginų: visi vakaro dalyviai sprogdino nukritusius oro balionėlius – salutavo prasiidėjusiems Naujesiems 2005 metams. Salutavo ir sveikinimai, linkėdami „Ilgiausių metų, laimingų metų, – ir, svarbiausia – „Taikingų metų Amerikai ir visoms tautoms!“

Iš tiesų, čia vyko tikras Naujųjų metų sutikimas. Lietuviai Danutė ir Jonas iš Čikagos apylinkių: „Nuširdžiai džiaugiamės lietuviškoje bendrijoje sutikę Naujuosius metus Willowbrook. Čia buvo ir gražu,

ir linksma, ir šventiška – kaip ir tikėjome. Nes čia šeiminiškai visuomet nuoširdžiai rūpinasi savo svečiai. Naujųjų metų sutikimo akimirkoje nusileidusieji margaspaliai oro balionai tartum susisaukė su pasaulio žmonijos svajonėmis – gyventi taikoje ir ramybėje, ir salutuoti – šaudyti tik oro balionais, o ne mirtį nešančiomis raketomis ar bombomis. Ta proga sveikiname su Naujaisiais – 2005 metais visus Amerikoje gyvenančius tautiečius ir linkime visiems daug laimės ir sveikų metų!“

Sue ir John, čikagiečiai: „Mes pirmą kartą šiuose Willowbrook Pokylių ir šokių rūmuose ir buvome maloniai nustebinti šeiminių išradimų ir kurybingumu, dideliu malonių dėmesingumu kiekvienam lankytojui ir mums – šventinio vakaro dalyviams: mes pabuvojome tikroje naujametinėje šventėje, o tie balionai – tikras tūkstantinis salutas, – dar labiau padidino šventinį išpuilį! Sveikiname su Naujais – 2005 metais visus lietuvių ir šių rūmų šeiminius. Linkime daug laimės ir taikingų metų visiems Amerikos žmonėms!“

„Iki paryčią čia vyko mielas Naujametinis pasilinksminimas ir niekas nenorėjo išvykti anksčiau: tai tik įrodė, kad šventė patiko ir kad jos niekas nenorėjo užbaigti anksčiau. Kiek nuvargę, bet kupini gerų, gražių prisiminimų naujametinės puotos dalyviai laimingi ir su geromis nuotakomis skirs tėsį namo.“

Gediminas ir Birutė Jodvaliai.

Nuotr. Indrės Tījūnėlienės.

— Džiaugiamės, kad mūsų rūmai tampa populiariais ne tik tarp šokių mėgstančių žmonių, bet ir aukštojoje Amerikos visuomenėje: neseniai mes priėmėme 2004 m. Metų žmogų – Lietuvos ambasadorių JAV ir Meksikoje Vygautą Ušacką. Buvo labai daug garbių ir kilmingų, aukštą pareigą užimančių tautiečių. Tai buvo mūsų vienas brandžiausių ir prasmingiausių renginių per visus gyvavimo metus, –

pasakojo Birutė ir Gediminas Jodvaliai, – taip pat džiaugiamės ir šiuo, manytume, pavyksiu naujametiniu sutiktuvių vakaru. Esame laimingi galėję suteikti saviems lankytojams džiaugsmo ir geros nuotakos. Mielieji tautiečiai, gyvenantieji placiojoje Amerikoje ir kituose kraštuose, sekite mūsų pavyzdžiu neškime vieni kitiems džiaugsmą. Laimingų Naujųjų metų!

Algirdas Vitkauskas

Kristaus gimimo šventė

čiais. Jis lietuviškai skaitė Evangeliją, ir pasakė trumpą pamokslą lietuviškai.

Išpuodą pamokslą pasakė kun. Rimvydas Adomavičius, kuris yra dainos mylėtojas ir turi gražią balsą bei yra sumanus organizatorius.

Šventų Mišių metu giedojo bažnytinis choras, vadovaujamas muzikės Jūratės Grabliauskienės. Pamaldų metu buvo giedamos lietuviškos mielos giesmės, kurias atliko Martinis skaitė Juozas Polikaitis. Bažnyčia buvo pilna lankytojų, iš kurių daugumą sudarė „trečiosios bangos“ lietuviai. Išėjus kun. Jonui Kuzinskui į pensiją, klebono pareigoms vaskupija paskyrė Anthony Markus, prieš keliolika metų dirbusį šioje parapijoje. Jis yra lietuvių kilmės, bet neturėjęs progos gerai išmokti lietuviškai, deda daug pastangų mokymuisi, kad galėtų laisvai susikalbėti su lietuvių parapijie-

noms ir giesmėms, negaudami jokio atlyginimo. Daug įtakos turi kun. Rimvydas Adomavičius, kuris yra dainos mylėtojas ir turi gražią balsą bei yra sumanus organizatorius.

Kun. Anthony Markus anksčiau dirbo keliose amerikietų parapijose ir todėl buvo atitolel nuo lietuviškos parapijos veiklos, bet yra pasiryžęs geriau susipažinti ir eiti pirm-

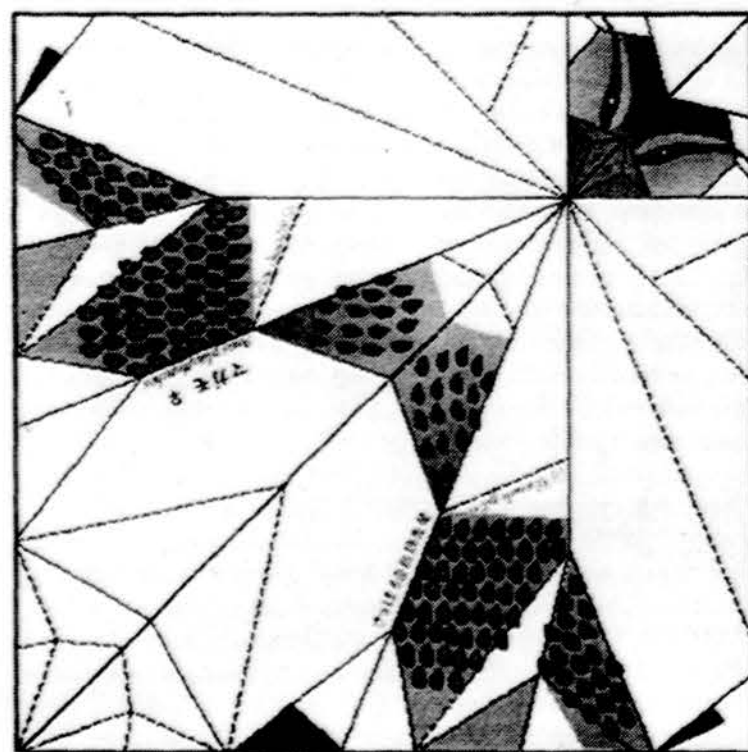
taų keliais. Mišioms pasibaigus, abu kunigai palinkėjo gražių ir džiaugsmingų šv. Kalėdų ir Dievo palaimos visiems šeimoms nariams.

Antanas Pauzuolis

Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčia. Bažnyčia pastatyta Čikagoje, 1953–1957 m. Baroko ir lietuvių liaudies architektūros stiliuje, minint karaliaus Mindaugo vainikavimo 700 metų sukaktį. Architektas J. Mulokas.

Išmokime japonų meno

Sausio 16 d., sekmadienį, 1 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia į dailininko Roberto Keželio vedamą origami pamokėlę. Origami – japonų popieriaus lankstymo menas. Dailininkas pamokys kaip lankstant popierių galima sukurti nuostabius gyvūnus ir paukščius. Dailininkas teigia, kad origami ekspertai praleidžia daugybę laiko kurdami naujas formas, tačiau visiškai nesunku pradėti mokytis šio meno. Todėl pirmoji origami pamoka tinka bet kokio amžiaus žmonėms.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago IL 60629. Registracijos tel. 773-582-6500.

Skelbimai

•PIGIAUSIA – NE PATIKIMIAUSIA! Korteles dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikietį firmą (ist. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV – 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklaidę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokites lietuviškai 708-386-0556. Taisykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

DĖMESIO! DĖMESIO! Neseniai atvykote, ieškote darbo ar būto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Prenumeruokite „DRAUGA“